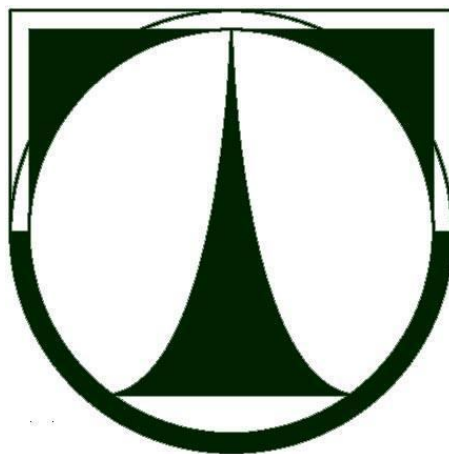

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2011

Bc. Jan Dubský

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

Hodnotové dopady změny oceňování vybraných účetních položek na finanční ukazatele

Value of impacts of changes in valuation of selected accounting items on financial indicators

DP-EF-KFÚ-2011-11

Bc. Jan Dubský

Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Olga Hasprová

Konzultant: Ing. Petr Arabasz

Počet stran: 83

Počet příloh: 4

Datum odevzdání: 6. května 2011

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jan DUBSKÝ, DiS.**
Osobní číslo: **E09000252**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Název tématu: **Hodnotové dopady změny oceňování vybraných účetních položek na finanční ukazatele**
Zadávající katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Harmonizace české účetní legislativy a mezinárodních standardů IFRS
2. Problematika oceňování vybraných položek a jeho vliv na hodnotové zobrazení v účetním výkaznictví
3. Návrh řešení změny oceňování vybraných položek ve společnosti Cutisin s. r. o.
4. Kvantifikace dopadů změn oceňování na vybrané ukazatele finanční analýzy

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

65 normostran

Forma zpracování diplomové práce:

tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. DVOŘÁKOVÁ, D. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 2., doplněné a aktualizované vyd. Brno: Computer Press, 2008. 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1.
2. FIREŠ, B.; ZELENKA, V. Oceňování aktiv a dluhů v účetnictví. 2., rozšířené vyd. Praha: Management Press, 1997. 175 s. ISBN 80-85943-24-7.
3. International Financial Reporting Standards 2010 Bound Volume. 2nd ed. London: IASB, 2010. 3136 s. ISBN 978-1-907026-60-7.
4. KOVANICOVÁ, D. Finanční účetnictví: světový koncept IFRS / IAS. 5., aktualizované vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 526 s. ISBN 80-7273-129-7.
5. KRABEC, T. Oceňování podniku a standardy hodnoty. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 261 s. ISBN 978-80-247-2865-0.
6. NOBES, Ch.; PARKER, R. Comparative international accounting. 10th ed. Harlow: Financial Times Prentice Hall, 2008. 603s. ISBN 978-0-273-71476-7.
7. PETŘÍK, T. Ekonomické a finanční řízení firmy: manažerské účetnictví v praxi. 2., výrazně rozšířené a aktualizované vyd. Praha: Grada, 2009. 735 s. ISBN 978-80-247-3024-0.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Dr. Ing. Olga Hasprová

Katedra financí a účetnictví

Konzultant diplomové práce:

Ing. Petr Arabasz

Datum zadání diplomové práce:

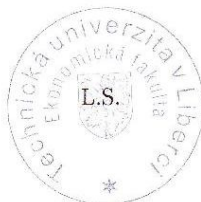
31. října 2010

Termín odevzdání diplomové práce:

6. května 2011

doc. Dr. Ing. Olga Hasprová

děkanka

doc. Dr. Ing. Olga Hasprová

vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2010

Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – Školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci, 6. 5. 2011

Anotace

Tato diplomová práce se zabývá rozdíly v ocenění vybraných položek mezi metodami dle české účetní legislativy a metodami dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Cílem práce je zhodnocení hodnotových dopadů těchto rozdílů na vybrané finanční ukazatele.

Teoretická část této diplomové práce se věnuje obecnému členění účetních systémů a jejich historickému vývoji, resp. harmonizaci. Další část je pak věnována konkrétním rozdílům mezi českou účetní legislativou a Mezinárodními standardy účetního výkaznictví.

Hlavní část této diplomové práce je věnována problematice ocenění zásob ve společnosti Devro s.r.o., vč. návrhů změn z hlediska změny metody ocenění. Poslední část se zabývá dopadem těchto změn na vybrané finanční ukazatele.

Klíčová slova

Účetní systémy, harmonizace účetních systémů, metody ocenění zásob, finanční analýza.

Annotation

This master thesis deals with the differences in valuation of selected items with application of the methods in accordance with the Czech legislation and the methods in accordance with the International financial reporting standards. The goal of this thesis is evaluation of the impacts of these differences on selected financial indicators.

The theoretical part of this master thesis focuses on general classification of accounting systems and their historical development and harmonization. Another part deals with concrete differences between the Czech legislation and the International reporting standards.

The main part of the master thesis focuses on valuation of supplies in the company Devro s.r.o., including suggested changes in light of change of the valuation method. The last part deals with the impact of the specified changes on selected financial indicators.

Keywords

Accounting systems, harmonization of accounting systems, methods of valuation of supplies, financial analysis.

Obsah

SEZNAM OBRÁZKŮ	10
SEZNAM TABULEK.....	11
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK, ZNAČEK A SYMBOLŮ	12
ÚVOD	14
1 HARMONIZACE ČESKÉ ÚČETNÍ LEGISLATIVY A MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ IFRS.....	15
1.1 Definice pojmu účetnictví.....	15
1.1.1 Klasifikace účetních systémů	16
1.2 Regulace účetnictví v ČR.....	20
1.3 Harmonizace účetních systémů.....	21
1.3.1 Harmonizace české účetní legislativy	21
1.3.2 Vývoj a harmonizace IFRS	29
2 PROBLEMATIKA OCEŇOVÁNÍ VYBRANÝCH POLOŽEK A JEHO VLIV NA HODNOTOVÉ ZOBRAZENÍ V ÚČETNÍM VÝKAZNICTVÍ.....	33
2.1 Zásoby dle české účetní legislativy	33
2.1.1 Členění zásob.....	33
2.1.2 Oceňování zásob.....	35
2.2 Zásoby dle IFRS.....	39
2.2.1 Oceňování zásob.....	40
2.3 Shrnutí významných rozdílů a jejich vliv na hodnotové zobrazení v účetním výkaznictví.....	43
3 NÁVRH ŘEŠENÍ ZMĚNY OCEŇOVÁNÍ VYBRANÝCH POLOŽEK VE SPOLEČNOSTI DEVRO S.R.O.	45
3.1 Společnost Devro s.r.o.....	45
3.2 Systém účtování zásob ve společnosti Devro s.r.o.....	48
3.2.1 Členění zásob ve společnosti Devro s.r.o.....	48
3.2.2 Rozpouštění oceňovacích odchylek materiálu a zboží	51
3.2.3 Dělení zásob dle účtové osnovy	53
3.3 Návrh řešení změny oceňování zásob	57
3.3.1 Materiálové zásoby	57
3.3.2 Polotovary vlastní výroby a hotové výrobky	58

3.3.3	Systém přenosu zásob v rámci informačního systému	60
4	KVANTIFIKACE DOPADU ZMĚN OCEŇOVÁNÍ NA VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	62
4.1	Analýza stavových ukazatelů	62
4.1.1	Horizontální analýza	62
4.1.2	Vertikální analýza	64
4.2	Analýza poměrových ukazatelů	65
4.2.1	Ukazatele rentability	66
4.2.2	Ukazatele aktivity	68
4.2.3	Ukazatele zadluženosti	71
4.2.4	Ukazatele likvidity	73
4.3	Analýza soustav ukazatelů	74
4.3.1	Kralickův rychlý test	74
4.3.2	Altmanův index důvěryhodnosti	76
	ZÁVĚR	78
	SEZNAM LITERATURY	80
	SEZNAM PŘÍLOH	83

Seznam obrázků

<i>Obrázek 1: Klasifikace účetních systémů – deduktivní přístup</i>	18
<i>Obrázek 2: Složky kalkulačního vzorce ve starém informačním systému</i>	59
<i>Obrázek 3: Složky kalkulačního vzorce v novém informačním systému</i>	60
<i>Obrázek 4: Schematické zachycení přenosu zásob</i>	61
<i>Obrázek 5: Vývoj celkových aktiv v letech 2004 – 2010</i>	63
<i>Obrázek 6: Vývoj celkových zásob v letech 2004 – 2010</i>	63
<i>Obrázek 7: Vývoj podílu zásob na celkových aktivech v letech 2004 – 2010</i>	65
<i>Obrázek 8: Vývoj ukazatele ROA v letech 2004 – 2010</i>	67
<i>Obrázek 9: Vývoj ukazatele Finanční páka v letech 2004 – 2010</i>	68
<i>Obrázek 10: Vývoj ukazatele obratu celkových aktiv v letech 2004 – 2010</i>	69
<i>Obrázek 11: Vývoj ukazatele Rychlost obratu zásob v letech 2004 – 2010</i>	70
<i>Obrázek 12: Vývoj ukazatele Doba obratu zásob v letech 2004 – 2010</i>	70
<i>Obrázek 13: Vývoj celkové zadluženosti v letech 2004 – 2010</i>	71
<i>Obrázek 14: Vývoj ukazatele kvóta vlastního kapitálu v letech 2004 – 2010</i>	72
<i>Obrázek 15: Vývoj běžné likvidity v letech 2004 – 2010</i>	73
<i>Obrázek 16: Vývoj Z faktoru v letech 2004 – 2010</i>	77

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Účetní systémy ve světě – induktivní přístup .....</i>	<i>19</i>
<i>Tabulka 2: Účetní systémy podle kulturně-sociálního hlediska .....</i>	<i>20</i>
<i>Tabulka 3: Příklad rozpouštění oceňovacích odchylek - barvy a pigmenty .....</i>	<i>52</i>
<i>Tabulka 4: Kralickův rychlý test – systém hodnocení ukazatelů .....</i>	<i>74</i>
<i>Tabulka 5: Kralickův rychlý test – dle ČÚL .....</i>	<i>75</i>
<i>Tabulka 6: Kralickův rychlý test – dle IFRS .....</i>	<i>75</i>
<i>Tabulka 7: Interpretace hodnoty Z faktoru .....</i>	<i>76</i>
<i>Tabulka 8: Z faktor dle ČÚL .....</i>	<i>76</i>
<i>Tabulka 9: Z faktor dle IFRS .....</i>	<i>77</i>

Seznam použitých zkratk, značek a symbolů

ČÚL	Česká účetní legislativa
EBIT	Earnings before interest and taxes Zisk před odečtením úroků a daní
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FASB	Financial Accounting Standards Board Rada pro standardy finančního účetnictví
FIFO	First In, First out Metoda první dovnitř, první ven
IAS	International Accounting Standards Mezinárodní účetní standardy
IASB	International Accounting Standards Board Rada pro mezinárodní účetní standardy
IASC	International Accounting Standards Committee Výbor pro mezinárodní účetní standardy
IASCF	International Accounting Standards Committee Foundation Nadace výboru pro mezinárodní účetní standardy
IFAC	International Federation of Accountants Mezinárodní federace účetních
IFRIC	International Financial Reporting Interpretations Committee Výbor pro interpretaci mezinárodního účetního výkaznictví
IFRS	International Financial Reporting Standards Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
LCM	Lower of Cost or Market Metoda reálné hodnoty zásob
LIFO	Last In, First Out Metoda poslední dovnitř, první ven

ROA	Return on Assets Rentabilita aktiv
ROCE	Return on Capital Employed Rentabilita dlouhodobého investičního kapitálu
ROE	Return on Equity Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Return on Sales Rentabilita tržeb
SAC	Standards Advisory Council Poradní sbor
SEC	Securities and Exchange Commission Komise pro cenné papíry
SIC	Standing Interpretations Committee Stálý interpretační výbor
US GAAP	Generally Accepted Accounting Principles (United States) Americké všeobecně uznávané účetní zásady

Úvod

Významným rysem soudobého vývoje světové ekonomiky je zejména globalizace. Dochází tak k významným přeshraničním tokům zboží a služeb a s tím spojeným tokům informací a kapitálu. Řada společností, s do té doby odlišnými účetními systémy a metodami, se spojuje do velkých nadnárodních společností, velký rozvoj zaznamenává také obchodování na mezinárodních finančních trzích. Na tyto skutečnosti musí reagovat národní účetní systémy, které tak mnohdy procházejí výraznými změnami tak, aby mohly všem zúčastněným poskytovat srovnatelné údaje. Tento proces je nazýván harmonizace účetních systémů a je mu věnována úvodní část.

Teoretická část této diplomové práce se tak zabývá obecným dělením účetních systémů, na které navazuje právě harmonizace účetnictví. Jsou zde zachyceny harmonizační procesy v rámci Evropské unie, resp. harmonizace české účetní legislativy, která musí být v souladu s direktivami EU. V další podkapitole jsou pak zpracovány vývoj a harmonizace Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS), jejichž harmonizace probíhá pod vlivem účetních standardů US GAAP. Ve druhé kapitole je teoreticky zpracována oblast zásob, jak z pohledu české účetní legislativy, tak z pohledu IFRS. V závěru teoretické části jsou následně shrnuty nejvýznamnější rozdíly v oblasti zásob mezi českou účetní legislativou a Mezinárodními standardy účetního výkaznictví.

Praktická část této diplomové práce je věnována zásobám ve společnosti Devro s.r.o., začíná seznámením se současným stavem, dále pokračuje změnami spojenými se spuštěním nové verze účetního systému. Diplomová práce je zakončena finanční analýzou, která hodnotí jak výsledky společnosti Devro s.r.o., tak rozdíly mezi účetními výkazy dle ČÚL a dle IFRS. Účetními daty pro toto srovnání firma disponuje díky měsíčnímu reportingu pro mateřskou firmu dle standardů IFRS. Cílem této práce je tedy navrhnout změny ve společnosti Devro s.r.o. z hlediska změny metody oceňování zásob a zhodnotit dopady na vybrané ukazatele finanční analýzy po aplikaci standardů IFRS.

1 Harmonizace české účetní legislativy a mezinárodních standardů IFRS

1.1 Definice pojmu účetnictví

Účetnictví je systém evidence hospodářské činnosti. Dříve bylo chápáno pouze jako nástroj zachycení určitých jevů a skutečností, hlavní funkcí bylo zachovávat tyto jevy a skutečnosti pokud možno v nejvěrnější podobě po určitou dobu. Postupem času však byly informace obsažené v účetnictví využívány také jako zdroj pro řízení, čímž se jeho funkce rozšířila z jednoúčelového nástroje pro zaznamenávání skutečností i na nástroj řízení, a v současné době se již jedná o neoddělitelné funkce. Moderní pojetí účetnictví, které je již daleko širší než bylo původně chápáno, není zcela jednotně definováno, avšak vyznačuje se určitými znaky, které byly, jsou a budou identické:

- účetnictví vždy vychází ze zjištění určitých skutečností a jejich zaznamenání;
- zaznamenané skutečnosti musí být správné, což vyvolává požadavek ověření správnosti těchto informací;
- informace se třídí a sumarizují podle určitých hledisek;
- zaznamenáním skutečností vznikají určité informace, které jsou podkladem pro rozbor a hodnocení situace;
- výsledky rozboru jsou podkladem pro rozhodování a pro stanovení úkolů v dalších obdobích.¹

Z výše uvedených znaků vyplývá, že způsob zobrazení podnikatelského procesu je třeba diferencovat podle toho, kdo je uživatelem účetních informací a jaké rozhodovací úlohy řeší. Postupně tak dochází k tomu, že podstatným rysem účetnictví vyspělých tržních ekonomik je obsahové oddělení

- účetních informací finančního účetnictví, jehož cílem je zobrazit podnikatelský proces zejména z hlediska vyjádření informačních potřeb tzv. externích uživatelů (potenciálních a současných vlastníků, bank a obdobných věřitelů, obchodních partnerů, zaměstnanců a jejich zástupců, burz a ostatních účastníků finančního

---

¹ ČECHOVÁ, A., *Manažerské účetnictví*, s. 3-4

a kapitálového trhu); tito uživatelé sice stojí mimo hodnocený subjekt, ale jsou s jeho vývojem spjati jak budoucím prospěchem, který odvozují zejména ze synteticky analyzovaných faktorů ovlivňujících výnosnost kapitálu, tak i budoucími riziky, která se snaží odhadnout zejména z analýzy faktorů ovlivňujících schopnost podniku hradit své závazky;

- účetních informací tzv. daňového účetnictví, jehož smyslem je zobrazit stejný proces primárně s ohledem na správné vyjádření základu daně z příjmu, resp. ostatních daňových pohledávek a závazků podniku;
- účetních informací, které využívají pro řízení podnikatelských procesů pracovníci na různých stupních podnikového vedení.²

U finančního a daňového účetnictví existuje tlak uživatelů na jednotný výklad a srovnatelnost předkládaných informací, což vede ke sjednocení pojmového aparátu. Naproti tomu účetní informace určené manažerům jsou obecně regulovány vnitropodnikově, jejich systém tak není jednotně vymezen – cílem, obsahem ani strukturou.

1.1.1 Klasifikace účetních systémů

Na světě existuje mnoho účetních systémů. Mezi základní znaky, jimiž se od sebe odlišují, patří zejména:

- vymezení okruhu uživatelů finančních účetních výkazů;
- míra regulace účetnictví;
- řešení vztahu mezi účetnictvím a daněmi;
- vykazování daně ze zisku;
- stupeň uplatňované opatrnosti při vykazování hospodářského výsledku běžného roku;
- volba oceňovacích veličin, zejména pak rozsah uplatňování historických cen;
- stupeň zohlednění inflace.³

Jedním z hlavních důvodů, proč se účetní systémy liší, je rozdílný přístup k řešení vztahu mezi účetnictvím a daňovým právem. V některých státech jsou daňové a účetní výkazy

---

² KRÁL, B. aj.: *Manažerské účetnictví*, s. 20

³ KOVANICOVÁ, D. aj.: *Finanční účetnictví v kontextu současného vývoje*, s. 4

totožné, v některých nikoliv – což znamená, že účetní výnosy a náklady nejsou zároveň daňově uznatelnými výnosy a náklady. Jako další rozdíl lze uvést způsob vykazování daně ze zisku, která je ve většině zemí vykazována jako náklad v roce, kdy byla předepsána k úhradě. Naproti tomu např. v Argentině je vykazována jako náklad pouze pokud byla uhrazena vládě. Také ve zohledňování inflace ve zveřejňovaných účetních výkazech panují velké rozdíly – některé země inflaci nezohledňují vůbec, některé částečně nebo dokonce plně.

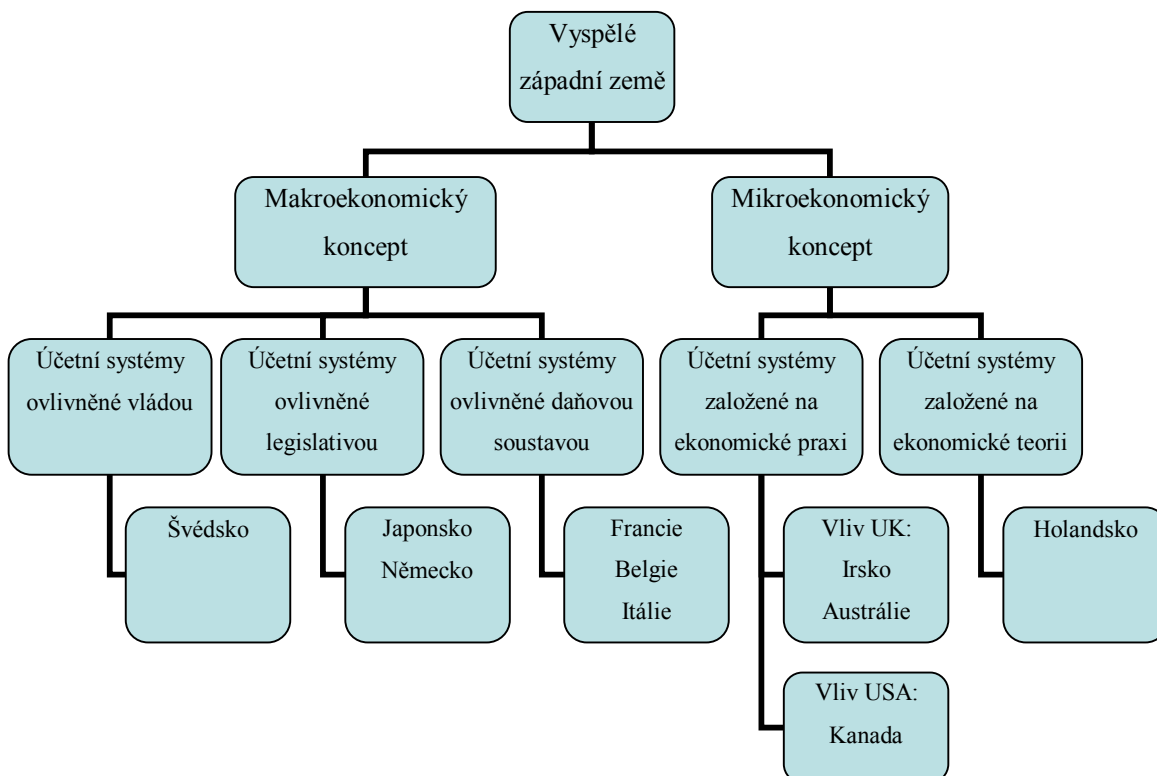
Jak bylo uvedeno výše, jednou z hlavních příčin rozdílnosti účetních systémů je různý způsob řešení vztahu mezi účetnictvím a daněmi. Proto se rozlišují tyto přístupy:

- *anglosaské systémy (angloamerický)* – výstup ze systému je zaměřen na: investory, majitele akcií a držitele dluhopisů; finanční účetnictví se zaměřuje hlavně na externí uživatele – akcionáře, dodavatele, a to formou zveřejňování účetních závěrek. V zemích s tímto systémem je velice rozvinutý peněžní a kapitálový trh, vysoká úroveň vzdělání, působí zde velké množství velkých národních a nadnárodních korporací. Do tohoto přístupu patří USA, Velká Británie, Holandsko. Co není zakázáno, je dovoleno - způsoby účtování, vykazování jsou usměrňovány profesními organizacemi účetních a auditorů a legislativně se upravují jen v případě konfliktu;
- *evropské systémy (kontinentální)* – výstup ze systému je zaměřen na: stát, banky, vedení; platí pro Evropu, Japonsko a francouzsky mluvící africké země. Tento systém účetnictví je zaměřen na ochranu vlastníků a věřitelů a zahrnuje úzkou vazbu mezi účetnictvím a zdaňováním (účetní zisk je základem pro určení daně z příjmu). Společnosti jsou úzce spojeny s bankovním systémem, který poskytuje společnostem většinu potřebného kapitálu. Finanční účetnictví je silně ovlivněno legislativou a je považováno za konzervativní, s orientací na splnění požadavků státu. Co není dovoleno, je zakázáno, tzn. metodika účtování, vykazování, organizování je usměrňována zákony a předpisy;
- *jihoamerický (inflační) systém* – aplikuje se v zemích jižní Ameriky, existuje zde nesoulad mezi nízkou cenou vyvážených produktů a relativně vysokou cenou dovážených výrobků. To tedy vede ke vzniku inflace nebo hyperinflace, která znehodnocuje používané historické oceňovací veličiny v účetnictví. Důsledkem je

opuštění zásady historických cen v praxi. Účetní výkazy se v těchto zemích často používají jako výkazy daňové. Účetnictví se tedy orientuje převážně na potřeby vlády;

- *smíšený systém* – je typický pro většinu zemí bývalého Sovětského svazu. Jedná se o specifický model. Tento systém hledá spojení mezi centrálním ekonomickým plánováním a tržní ekonomikou. Pokud je tento model aplikován vedou podniky tedy dvojí účetnictví. Jedno pro vedení podniku, druhé pro tržní účetnictví. Praxi velmi těžko aplikovatelný. Promítnutí tohoto modelu do finančního účetnictví je velice obtížné.

Účetní systémy používané ve světě lze klasifikovat z různých hledisek. Pokud bychom chtěli uspořádat tyto systémy do skupin dle společných vlastností, lze k tomu využít minimálně dva postupy – deduktivní (od všeobecného ke specifickému) a induktivní (od specifického ke všeobecnému). Deduktivní postup rozděluje účetní systémy do tříd, podtříd a skupin, základní předpoklady jsou určeny dvěma třídami – makroekonomickým a mikroekonomickým konceptem.

Obrázek 1: Klasifikace účetních systémů – deduktivní přístup

Pramen: KOVANICOVÁ, D. aj.: Finanční účetnictví v kontextu současného vývoje

U induktivního postupu lze jako příklad použít třídění dle geograficky ucelených oblastí se společnými historickými znaky. Každá oblast pak reprezentuje určitý model účetního systému.

Tabulka 1: Účetní systémy ve světě – induktivní přístup

1. model	2. model	3. model	4. model	5. model
Britské společenství národů	Latinská Amerika a Jižní Evropa	Severní Evropa a Střední Evropa	Sféry vlivu amerického účetnictví	Samostatná skupina
Austrálie	Argentina	Belgie	Bermudy	Chile
Bahamy	Bolívie	Dánsko	Kanada	
Fidži	Brazílie	Francie	Japonsko	
Írán	Kolumbie	Německo	Mexiko	
Irsko	Etiopie	Norsko	Filipíny	
Jamajka	Řecko	Švédsko	USA	
Malajsie	Indie	Švýcarsko	Venezuela	
Holandsko	Itálie	Zair		
N. Zéland	Pákistán			
Nikaragua	Panama			
Zimbabwe	Paraguay			
Singapur	Peru			
JAR	Španělsko			
Trinidad	Uruguay			
V. Británie				

Pramen: KOVANICOVÁ, D. aj.: Finanční účetnictví v kontextu současného vývoje

Dalším příkladem dělení účetních systémů je přístup kulturně-sociální, který je založen na chápání účetnictví jako integrální součásti tradičních kulturních a sociálních hodnot, jež daná společnost uznává. Systémy jsou rozděleny do deseti skupin dle těchto kritérií:

- stupeň profesionální závislosti účetních pracovníků na státní regulaci;
- míra flexibility účetního systému – schopnost přizpůsobit tento systém potřebám jednotlivých subjektů;
- stupeň konzervatismu – schopnost, resp. rychlost, plnit nové úlohy vyvolané potřebami ekonomické praxe;
- rozsah informační otevřenosti – míra srozumitelnosti a jednoznačnosti zveřejňovaných účetních informací.

Tabulka 2: Účetní systémy podle kulturně-sociálního hlediska

Skupina	Země
Anglosaská	Velká Británie, Irsko, USA, Kanada, Austrálie, Nový Zéland, Jižní Afrika
Germánská	Německo, Rakousko, Švýcarsko, Izrael
Nordická	Dánsko, Finsko, Švédsko, Norsko, Holandsko
Vyvinutá latinská	Francie, Belgie, Itálie, Španělsko, Brazílie, Argentina
Rozvojová latinská	Portugalsko, Mexiko, Kostarika, Guatemala, Salvádor, Panama, Venezuela, Kolumbie, Peru, Ekvádor, Uruguay, Chile
Blízkovýchodní	Arabské státy, Turecko, bývalá Jugoslávie, Řecko
Vyvinutá asijská	Japonsko
Rozvojová asijská	Indonésie, Pákistán, Tchaj-wan, Thajsko, Indie, Malajsie, Filipíny
Koloniální asijská	Hongkong, Singapur
Africká	východní Afrika, západní Afrika

Pramen: KOVANICOVÁ, D. aj.: Finanční účetnictví v kontextu současného vývoje

1.2 Regulace účetnictví v ČR

Účetnictví je v České republice regulováno státem prostřednictvím Ministerstva financí.

Základní normy jsou:

- zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů; jedná se o základní právní předpis, jenž upravuje účetnictví v ČR. Určuje rozsah a způsob vedení účetnictví, jeho průkaznost a reguluje účetní závěrku;
- prováděcí vyhlášky č. 500 – 505/2002 Sb.; tyto vyhlášky upravují účetnictví pro jednotlivé typy účetních jednotek a podrobněji vysvětlují základní úpravu stanovenou zákonem;
- české účetní standardy - nepovažují se za právní předpis; představují pouze doporučení, které rozvádí účetní metody a postupy v účetnictví. Jejich použití účetními jednotkami se považuje za plnění účetních metod v zákoně o účetnictví

zakotvených, cílem je soulad při používání účetních metod účetními jednotkami. Současné české účetní předpisy se částečně odlišují od standardů IAS – zejména v daňové oblasti, kde se hovoří o nutnosti oddělit daňové hledisko od účetního, neboť daňové hledisko nepodává dle pojetí mezinárodních účetních standardů věrný a poctivý obraz.

1.3 Harmonizace účetních systémů

Díky globalizaci světové ekonomiky postupně dochází k odbourávání národních hranic, což vyvolává naléhavou potřebu sjednotit informační systémy, urychlit komunikaci a zvýšit srovnatelnost, všeobecnou srozumitelnost a spolehlivost ekonomických informací.

V současné době existují tři významné linie mezinárodní účetní harmonizace:

- Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS, které v sobě zahrnují také Mezinárodní účetní standardy IAS;
- Účetní směrnice Evropské unie – zejména 4. a 7. směrnice;
- US GAAP – národní účetní standardy USA.

Přestože jsou US GAAP národní účetní standardy USA, představují díky ekonomickému významu USA a díky svým kvalitám nepostradatelný článek v mezinárodní harmonizaci. Newyorská burza je nejvýznamnější burzou na světě a pokud chtějí společnosti kótovat své cenné papíry na této burze, musí sestavovat svoje účetní uzávěrky v souladu s US GAAP. V následujících kapitolách bude popsána harmonizace české účetní legislativy, vč. harmonizace v rámci EU, a harmonizace IFRS.

1.3.1 Harmonizace české účetní legislativy

Úvod této kapitoly je věnován harmonizaci účetnictví Evropské unie, protože se česká účetní legislativa musí řídit účetními směrnicemi EU.

Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství z r. 1957 – tzv. římská smlouva – si ve své preambuli klade za cíl vytvořit základy, na nichž by bylo možno uskutečnit spojení evropských zemí s cílem zabezpečit společnou činnost jejich

hospodářský a sociální pokrok. Na základě této smlouvy, jež představuje právní základ harmonizace, se uskutečňuje přizpůsobování legislativy členských států prostřednictvím vydávaných norem – direktiv. Ty zabudovává každá země do své národní úpravy.⁴ I po zabudování direktiv do účetních systémů jednotlivých členských států panují mezi těmito systémy velké rozdíly, neboť většina direktiv v sobě zahrnuje právo volby. To má za následek nesrovnatelnost účetních informací v rámci EU, které byly částečně upřesňovány informacemi v přílohách k výkazům. Oblasti účetnictví se týkají tyto směrnice:

- 4. směrnice Rady Evropského společenství, která je zaměřena na obsah roční účetní závěrky;
- 7. směrnice Rady EHS, která je věnovaná konsolidované účetní závěrce.

Cílem 4. směrnice, schválené roku 1978, bylo sblížit účetní systémy členských a přidružených států a zajistit tak srovnatelnost účetních výkazů finančního účetnictví. Tato direktiva je výchozím základem harmonizace účetních systémů v rámci EU, obsahuje v sobě ustanovení o formách účetních výkazů a obsahu jednotlivých položek, o oceňovacích pravidlech, obsahu přílohy a výroční zprávy a zveřejňování těchto výkazů.

7. směrnice Rady EHS, schválená roku 1984, se týká konsolidace a vyžaduje, aby mateřská sestavovala účetní výkazy nejen sama za sebe, ale i za celou skupinu, tedy tzv. konsolidované účetní výkazy a konsolidovanou výroční zprávu.

Postupem času tyto směrnice však zastarávaly a přestaly vyhovovat potřebám harmonizace. V roce 1990 bylo na konferenci o budoucnosti harmonizace účetnictví v rámci EU založeno Účetní poradní fórum, které mělo na evropské úrovni řešit otázky týkající se jednotlivých národních účetních standardů. Na konferenci byly jasně formulovány tyto požadavky:

- nezmenšovat v direktivách počet variantních řešení;
- v blízké budoucnosti nepřijímat novou právní úpravu direktiv;
- harmonizační úsilí založit na širší mezinárodní spolupráci, zejména na spolupráci s Výborem pro mezinárodní účetní standardy (IASB).⁵

---

⁴ KOVANICOVÁ, D. aj.: *Finanční účetnictví v kontextu současného vývoje*, s. 17

⁵ KOVANICOVÁ, D. aj.: *Finanční účetnictví v kontextu současného vývoje*, s. 23

Evropská komise v roce 2000 ohlásila novou harmonizační strategii se zásadní koncepční změnou – nástrojem regulace evropského účetnictví byly zvoleny Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Doposud bylo pouze umožněno IFRS používat, podle této strategie však již společnosti registrované na evropských burzách cenných papírů musí sestavovat konsolidovanou účetní závěrku v souladu s IFRS. Zde je přehled nejdůležitějších dokumentů týkajících se aplikace IFRS:

- září 2001 – byla vydána Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/65, která mění všechny účetní směrnice s ohledem na pravidla oceňování pro roční účetní závěrky, vč. konsolidovaných, určitých forem společností, bank a jiných finančních institucí. Jejím obsahem je oceňování finančních nástrojů ve fair value, neboli reálné hodnotě;
- červenec 2002 – bylo vydáno nařízení ES 1606/2002 Evropského parlamentu a Rady, jehož obsahem je povinnost sestavovat konsolidovanou účetní závěrku v souladu s IFRS pro společnosti registrované na burzách cenných papírů, a také možnost používání IFRS pro neregistrované společnosti v závislosti na národní právní úpravě vedení účetnictví;
- červen 2003 – byla vydána Směrnice 2003/51/ES Evropského parlamentu a Rady, která upravuje řadu starších směrnic o ročních a konsolidovaných účetních závěrkách. Tato směrnice obsahuje rozhodnutí, že 4., 7. a další novelizované směrnice zabezpečují soulad mezi závěrkou sestavenou dle směrnic a dle IFRS;
- září 2003 – bylo vydáno nařízení ES 1725/2002 Evropského parlamentu a Rady o přijetí určitých Mezinárodních standardů účetního výkaznictví v souladu s nařízením ES 1606/2002.

K zabezpečení implementace IFRS do národních účetních systémů byl vytvořen tzv. schvalovací mechanismus IFRS. Základním posláním schvalovacího mechanismu je zajištění právního uznání IFRS v prostředí EU. Ze zásad schvalovacího mechanismu vyplývá, že pouze ty standardy, které jsou schváleny Výborem pro regulaci účetnictví za pomoci poradní skupiny EFRAG (European financial reporting advisory group) a zveřejněny v Úředním věstníku, jsou povinné.⁶

---

⁶ DVOŘÁKOVÁ, D.: *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*, s. 5

V roce 2008 rozhodla Evropská komise o tom, že pro účely předkládání účetních závěrek společnostmi ze zemí mimo EU, které jsou kotovány na regulovaném trhu EU, budou za ekvivalent IFRS v podobě, v jaké byly přijaty Evropskou unií, považovány obecně dodržované účetní postupy Spojených států amerických, Japonska, Číny, Kanady, Jižní Koreje a Indie. (Statut Číny, Kanady, Jižní Koreje a Indie bude do konce roku 2011 znovu prověřen.) Od roku 2009 musejí společnosti z jiných zemí používat IFRS přijaté buď Evropskou unií nebo radou IASB.

Vývoj a harmonizace účetnictví v České republice

Novodobá historie účetnictví v České republice začala v roce 1991, kdy byl schválen zákon o účetnictví č. 563/91 Sb., který s malými úpravami platil až do roku 2002. Tento zákon se snažil reagovat na nově vznikající ekonomickou realitu, znamenal významný příklon k podnikatelským aktivitám. Regulace obsažená v tomto zákoně se však týkala všech ekonomických subjektů, bez ohledu na jejich předmět činnosti, vhodnost aplikace všeobecných účetních principů a bez ohledu na uživatele účetních informací. Kvůli do té doby tradiční silné pozici státu při regulaci celého účetního procesu až do elementárních operací, převažovaly takové tendence i v tomto zákoně. Tím došlo k situaci, kdy pro některé typy společností byly procesy regulovány velmi podrobně, a naopak u některých společností byly procesy regulovány v menší míře nebo nejednoznačně.

V důsledku rychle se vyvíjejícího ekonomického prostředí docházelo také k významnému rozvoji účetnictví. V roce 1997 došlo k zavedení systému certifikace účetních, jehož cílem bylo povýšit účetní profesi na úroveň obvyklou v zahraničí. V roce 1999 byla založena Národní účetní rada, která sdružuje tyto subjekty:

- Komoru daňových poradců;
- Komoru auditorů;
- Svaz účetních;
- Vysokou školu ekonomickou v Praze.

Národní účetní rada je nezávislá odborná instituce k podpoře odborné způsobilosti a profesní etiky při rozvoji účetních profesí a v oblasti metodiky účetnictví a financování. Hlavním posláním je spolupráce s ministerstvem financí, dalšími vládními, zákonodárnými a ostatními institucemi na tvorbě legislativy a souvisejících norem se zaměřením na oblast

účetnictví, tvorba, aktualizace, vydávání a distribuce českých účetních standardů a dalších souvisejících metodik a v neposlední řadě též spolupráce při rozvoji účetních profesí.⁷ Mezi základní cíle činnosti patří snaha o zapojení co nejširšího spektra špičkových odborníků jak z vlastních řad, tak spoluprací s ostatními institucemi jak tuzemskými, tak zahraničními. Zpočátku se rada věnovala pouze připomínkování návrhů novel zákona o účetnictví, nyní se orientuje také na spolupráci při tvorbě prováděcích vyhlášek a českých účetních standardů.

Nejrozsáhlejší novela zákona o účetnictví proběhla v roce 2002. Důvodem pro novelizaci bylo, že zákon o účetnictví nevyhovoval novým požadavkům ohledně harmonizace ovlivněné Evropskou unií, resp. plánovaným vstupem České republiky do Evropské unie. Po novelizaci zákon již zahrnoval řadu paragrafů obsahujících zásady směrnic EU nebo IAS. Vstupem do Evropské unie 1. května 2004 se Česká republika stala součástí nadnárodní harmonizace účetnictví, následně na základě Nařízení o IAS došlo k uplatňování IFRS u vybraných typů podniků v ČR. Český regulátor účetnictví reprezentovaný Ministerstvem financí byl povinen uvést České účetní předpisy do shody s požadavky 4. a 7. směrnice EU. Pokud tyto směrnice určitou dílčí problematiku neřeší, Evropská komise doporučuje (avšak nenařizuje) přijímat řešení shodná s IFRS. Tento přístup se aplikuje v ČR zejména při vypracování Českých účetních standardů.⁸

Z výše uvedené harmonizace účetnictví v rámci vstupu ČR do EU vplynuly následující povinnosti:

- podniky, které emitují cenné papíry na regulovaných trzích cenných papírů v rámci EU, účtují a sestavují individuální účetní závěrky dle IFRS. Pokud je podnik zároveň konsolidující jednotkou, pak použije pro sestavení konsolidované účetní závěrky a výroční zprávy také IFRS;
- ostatní podniky, které neemitují cenné papíry na regulovaných trzích cenných papírů v rámci EU, účtují a sestavují individuální účetní závěrku dle Českých účetních předpisů pro podnikatele. Pokud je zároveň konsolidující jednotkou, může

---

⁷ *Národní účetní rada* [online]. Copyright (c)2005-2010 [citace 24.3.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.nur.cz/content/view/12/26/>>.

⁸ KOVANICOVÁ, D.: *Abeceda účetních znalostí pro každého*, s. 124

si vybrat, zda sestaví konsolidovanou účetní závěrku a výroční zprávu dle IFRS nebo Českých účetních předpisů pro podnikatele;

- podniky, které nejsou účetními jednotkami, vedou daňovou evidenci dle § 7 Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu.

Součástí programu Ministerstva financí pro rozvoj účetnictví bylo také oddělení daní od účetnictví, které se ale novelizací Zákona o účetnictví nepodařilo zrealizovat. Podle současné legislativy tedy účetní jednotky, které implementovaly Mezinárodní účetní standardy, nemohou vycházet při výpočtu daňového základu z účetního hospodářského výsledku podle Mezinárodních účetních standardů. Výchozím bodem pro zdanění těchto společností je nadále výsledek hospodaření podle české účetní legislativy, což v praxi znamená, že účetní výsledek hospodaření je nutné upravit o efekty vyplývající z rozdílů mezi Mezinárodními účetními standardy a českou účetní legislativou.

Ministerstvo financí si také nechalo zpracovat studii s názvem Aplikace Mezinárodních účetních standardů IAS – praktická studie pro Českou republiku, která byla dokončena v srpnu 2004. Cílem studie bylo analyzovat a posoudit dopady přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví v České republice a zahrnovala souhrn celoevropské studie na toto téma, analýzu rozdílů mezi českými a Mezinárodními účetními standardy a srovnání efektivních daňových sazeb. Dle zhodnocení doporučení poradní komise ministra financí jsou závěru studie následující:

- stát by měl prostřednictvím normotvorné činnosti zajišťovat transponování příslušných účetních směrnic, zajistit rámcové podmínky a prostředí, do něhož je účetnictví a účetní výkaznictví zasazeno;
- v oblasti podnikatelských subjektů je nutno diverzifikovat náročnost požadavků porovnáváním mezního užítku a mezních nákladů s přihlédnutím k veřejnému zájmu a velikosti účetních jednotek. Žádoucí je také jednotnost pravidel, aby stejné obchodní a hospodářské jevy, transakce a stavy byly v různých druzích účetních jednotek účtovány a oceňovány shodným způsobem;
- vyjádření podpory přijaté novely zákona o účetnictví, která zbavila řadu drobných podnikatelů zákonné povinnosti vést účetnictví. Další možnosti úlev v této oblasti jsou velmi omezené, neboť kapitálové společnosti se povinnosti vést účetnictví nevyhnou;

- účetní jednotka by měla mít právo zvolit si účetní soustavu vyšší, než kterou je povinna dle zákona aplikovat. Požadavek, aby emitenti registrovaných cenných papírů povinně sestavovali individuální účetní závěrky podle IFRS je v souladu s obdobným přístupem zvoleným řadou nově přistupujících zemí EU. Těmto emitentům by mělo být umožněno stanovit daňový základ bez nutnosti evidovat paralelně hospodářský výsledek dle českých účetních předpisů, čímž bude výrazně zefektivněn proces účetní uzávěrky a odstraněny vícepráce spojené se současným postupem;
- požadavek na optimalizaci vztahu účetnictví a daní před přechodem na IFRS je plně opodstatněný. Pro rok 2005 bylo zvoleno pragmatické řešení, tj. požadavek, aby daňový základ účetních jednotek účtujících dle IFRS byl odvozen od hospodářského výsledku podle českých účetních předpisů, nicméně toto řešení není efektivní z dlouhodobého hlediska. Změnou zákona o dani z příjmu by se mělo zamezit přenosu fiskálně nežádoucích řešení z účetnictví do daňového základu a zamezit využívání variantních nebo subjektivních účetních řešení k ovlivnění daňového základu;
- účetní a daňová legislativa by měla jednoznačně definovat požadavky na průkaznost prvotních dokladů a ostatních účetních a daňových záznamů, přičemž naplnění tohoto požadavku by měla být ponechána plně v kompetenci jednotlivých účetních jednotek.

Další významná studie byla pro ministerstvo financí vypracována v roce 2005 pod názvem „Aplikace IAS společnostmi, které nejsou veřejně obchodovatelné, Česká republika“, jednalo se o srovnávací studii. Závěrečným shrnutím vyplývajícím z této zprávy bylo, že ještě nenastala vhodná doba k zavedení IFRS pro všechny české nekótované společnosti. Studie také poukazuje na nevhodnost používání „velkých“ IFRS u malých a středních podniků, neboť náklady na zavedení a následné sestavování výkazů dle těchto standardů by převýšilo užitek z nich plynoucí. České vládě tedy bylo doporučeno počkat na dokončení standardu IASB pro malé a střední podniky, resp. se aktivně zapojit do jeho tvorby. Další doporučení vyplývající z této studie jsou:

- další sblížení českých účetních předpisů a IFRS;

- rozšíření povinnosti sestavovat účetní závěrku dle IFRS na některé nekótované společnosti – na základě zkušeností ostatních zemí EU;
- definovat společnosti, které budou v budoucnu povinně sestavovat účetní závěrky dle IFRS, resp. mezinárodních standardů pro malé a středně velké podniky;
- oddělit daňový a účetní zisk;
- navrhnout výkaz sloužící jako převodový můstek mezi účetním a daňovým ziskem.

Standard IFRS pro malé a střední podniky byl vydán Radou IASB dne 9. července 2009 a přináší tak alternativní rámec, který mohou účetní jednotky splňující určitá kritéria použít místo kompletního souboru již vydaných standardů IFRS. Jedná se o samostatný standard obsahující účetní zásady, které vycházejí z kompletního souboru standardů IFRS, ale které byly zjednodušeny tak, aby vyhovovaly účetním jednotkám - malým a středním podnikům. Vyloučením určitých účetních postupů, témat a požadavků na zveřejňování informací irelevantních pro MSP, a zjednodušením požadavků na zachycování a oceňování, se objem účetních požadavků v tomto standardu ve srovnání s kompletním souborem IFRS snížil o více než 90 %. Rozhodnutí o tom, které účetní jednotky mají tento standard dodržovat, přijmou národní regulatorní orgány a osoby odpovědné za vydávání standardů.

Dne 27. března 2008 byl Poslanecké sněmovně předložen vládní návrh novely zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, která je prvním krokem v rámci zahájené účetní reformy. Základním cílem této reformy je vytvoření účetnictví státu a v souvislosti s tím i zajištění podmínek pro získání relevantních informací o hospodářské situaci státu a o vybraných účetních jednotkách.⁹ Cílem novely je zavedení průkazného účetnictví státu podávajícího věrný obraz o majetku, závazcích a hospodaření státu. Přínosem dosažení tohoto cíle je:

- účetnictví státu ve standardní podobě (založené na aktuálním principu);
- lepší informace pro efektivní řízení účetních jednotek státu;
- zachycení veškerých závazků a pohledávek státu v účetnictví;
- schopnost poskytovat běžný reporting založený na verifikovatelných souhrnných informacích za stát;
- centrální evidence veškerého majetku v účetnictví státu;

---

⁹ *Komora auditorů ČR* [online]. Copyright (c) 2010 [citace 24.3.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.kacr.cz/article.asp?nDepartmentID=15&nArticleID=689&nLanguageID=1>>.

- možnost srovnání jednotlivých účetních položek s ostatními evropskými státy;
- sjednocení účetních metod a postupů (do úrovně organizačních složek státu), zavedení standardní podoby analýzy účelového vynaložení prostředků;
- lepší komunikace s ostatními ekonomickými subjekty.¹⁰

Tato novelizace je platná od 1. 1. 2010, resp. částečně pro některá ustanovení od 1. 1. 2009

Zatím poslední novelizace zákona o účetnictví je platná od 1. 1. 2011 a přinesla významné rozšíření možností vykazovat účetní závěrku dle standardů IFRS. Nekótované společnosti se dosud mohly rozhodnout, zda budou svou konsolidovanou účetní závěrku sestavovat podle českých účetních předpisů nebo podle IFRS. Novela umožňuje společnostem zvolit si, zda budou podle IFRS účtovat a sestavovat podle ní také svou samostatnou účetní závěrku, a to pokud je vysoce pravděpodobné, že k rozvahovému dni budou vytvářet konsolidační celek. Stejnou výhodu získávají také konsolidované společnosti, jejichž konsolidující účetní jednotka (mateřská společnost) používá pro sestavení konsolidované účetní závěrky IFRS, pokud je vysoce pravděpodobné, že k rozvahovému dni bude konsolidovaná účetní závěrka zahrnuta do jejího konsolidačního celku. Rozhodnutí o použití IFRS pro účtování a sestavení účetní závěrky podléhá schválení nejvyšším orgánem účetní jednotky. Bez možnosti použití IFRS pro účely účtování a sestavení účetní závěrky by tedy zůstaly jen společnosti, které samy nejsou součástí konsolidačního celku, který je konsoliduje v souladu s IFRS.¹¹

1.3.2 Vývoj a harmonizace IFRS

Vývoj Mezinárodních účetních standardů začal v sedmdesátých letech dvacátého století, kdy byl v roce 1973 založen Výbor pro tvorbu mezinárodních účetních standardů (IASB). V roce 1983 se staly jejími členy také všechny organizace sdružené v Mezinárodní federaci účetních (IFAC). Činnost výboru byla řízena Radou, která se skládala z představitelů 13

---

¹⁰ *Státní pokladna v České republice* [online]. KPMG Česká republika, s.r.o., 2007, s. 33 [cit. 25.3.11]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Statni_pokladna_CR_prirucka_pdf.pdf>.

¹¹ DELOITTE: *Účetní zpravodaj* [online]. listopad 2010, s. 2 [cit. 25.3.11]. Dostupný z WWW: <http://www.deloitte.com/assets/DcomCzechRepublic/Local%20Assets/Documents/Accounting%20News/ucetni_zpravodaj_1011.pdf>

zemí jmenovaných Radou IFAC. Kvůli nezávislosti IASC bylo nutné vyřešit otázku financování činnosti, které bylo zabezpečeno podporami organizací zastoupených v Radě, příspěvky od IFAC a dalších institucí a výtěžkem z prodeje publikací – standardy vydávané ISAC jsou označovány zkratkou IAS. V roce 1995 byl vytvořen poradní sbor, jehož úkolem bylo připomínkovat strategie a plány Rady, připravovat roční zprávu o její činnosti, zapojovat odbornou veřejnost do práce IASC a vyhledávat zdroje financování činnosti IASC tak, aby nebyla ohrožena nezávislost této instituce. V roce 1997 vytvořila Rada Stálý interpretační výbor (SIC), jehož úkolem bylo posuzovat sporné účetní problémy, které byly v praxi řešeny nejednotně, a vytvářet k těmto problémům interpretace sjednocující řešení této problematiky v souladu s existujícími standardy a Koncepčním rámcem.

V roce 1999 byla vytvořena nová organizační struktura IASC, která má nyní podobu samostatné instituce podobné nadaci a je řízena správci. Na základě tohoto rozhodnutí vznikla Nadace Výboru pro mezinárodní účetní standardy (IASCF), která zajišťuje financování činnosti a je řízena devatenácti správci zastupujícími různé zeměpisné oblasti a profese. Tito správci jmenují členy Rady pro mezinárodní účetní standardy (IASB) a sledují efektivnost její práce, jmenují Poradní sbor (SAC) a Výbor pro interpretaci mezinárodního účetního výkaznictví (IFRIC).

V roce 2001 začala pracovat Rada IASB, která odpovídá za tvorbu globálně platných účetních standardů. V Radě je šestnáct členů, kteří schvalují nově vytvořené standardy a změny stávajících, zveřejňované návrhy nových standardů i konečnou verzi Interpretací. Rada také spolupracuje s tvůrci národních účetních systémů, soubor standardů je tak systematicky zkvalitňován, aby zachytil nejlepší přístupy účetní praxe.

Poradní sbor (SAC) má v současné době přibližně 40 členů, jeho úkolem je umožnit odborné veřejnosti podávat návrhy a doporučení pro činnost IASB. Také informuje IASB o dopadech navrhovaných standardů na uživatele. V roce 2002 byl jmenován Výbor pro interpretaci mezinárodního účetního výkaznictví (IFRIC), jehož úkolem je pomocí interpretací vytvářet pravidla zajišťující jednotnou aplikaci IFRS ve sporných otázkách. Celý proces tvorby standardů je velmi zajímavý a promyšlený, velkou výhodou tohoto

systému schvalování je možnost zásahu odborné veřejnosti. Stručný popis tohoto procesu je uveden v příloze této diplomové práce.

V souvislosti s přijetím IFRS jako základní normy pro regulaci účetnictví v rámci EU jsou zcela logicky určité části IFRS podrobovány kritice ze stran jednotlivých zemí, které přirozeně tendují k prosazování řešení, která jsou blízká jejich národním přístupům a zvyklostem. Je velkým rizikem, aby se z tlaku, jehož podstatou je odborná rozepře, nestal tlak, jehož základem je spíše politika jednotlivých zemí, případně lobby nadnárodních koncernů. Velice silnou roli při prosazování změn v rámci IFRS mají i přístupy obsažené v US GAAP. Pozice IASB není v této situaci jistě snadná. Je nutno si uvědomit, že přes veškerou snahu a vytyčené cíle jsou (a musí být) mezinárodní standardy vždy výsledkem určitých kompromisů a současného stavu vědění.¹²

Velmi důležité je také dění na poli mezinárodní harmonizace IFRS a US GAAP. V říjnu 2002 formalizovaly rady FASB a IASB svůj závazek zajistit sblížení amerických účetních pravidel a postupů a IFRS a vydaly Konvergenční smlouvu (obvykle nazývanou „Dohoda z Norwalku“). Obě strany se zavázaly vykonat maximum pro to, aby:

- zajistily co nejdříve naprostou kompatibilitu svých stávajících standardů účetního výkaznictví;
- zkoordinovaly své budoucí pracovní programy a zajistily kompatibilitu standardů i v budoucnu.¹³

Další konvergenční smlouvu vydaly tyto rady v únoru 2006. Tato smlouva obsahovala mnoho krátkodobých a dlouhodobých projektů týkajících se sblížování účetních standardů. Seznam projektů je uveden v příloze mé diplomové práce. Tato konvergenční smlouva byla následně aktualizována v roce 2008.

V srpnu 2007 předložila Komise pro cenné papíry (SEC) v USA k veřejnému připomínkování tzv. Návrh koncepce, aby podnítila debatu o povolení domácím emitentům z USA předkládat účetní závěrky dle IFRS. V listopadu 2007 pak tato komise odhlasovala

---

¹² DVOŘÁKOVÁ, D.: *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*, s. 10

¹³ DELOITTE: *IFRS do kapsy 2009* [online]. 2009, s. 32 [cit. 26.3.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.iasplus.com/dttdpubs/2009pocketczech.pdf>>

pravidlo, které umožnilo zahraničním emitentům předkládat účetní závěrky sestavené dle IFRS v podobě přijaté Radou IASB, bez nutnosti odsouhlasování údajů na postupy US GAAP. V listopadu 2008 předložila komise SEC k veřejnému připomínkování tzv. Cestovní mapu pro používání IFRS, ve které jsou vytyčeny milníky, jejichž dosažení by mohlo vést k povinnému přechodu na IFRS ve vztahu k finančním rokům končícím 15. prosince 2014 nebo po tomto datu. Některým účetním jednotkám by tato mapa umožnila dodržovat IFRS již před tímto datem.

2 Problematika oceňování vybraných položek a jeho vliv na hodnotové zobrazení v účetním výkaznictví

2.1 Zásoby dle české účetní legislativy

Zásoby jsou v České republice vymezeny následujícími zákony a předpisy:

- zákonem č 563/1991 Sb., o účetnictví;
- vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví;
- českým účetním standardem pro podnikatele č. 015 Zásoby.

O zásobách se účtuje průběžně způsobem A nebo periodicky způsobem B. U způsobu A se v průběhu účetního období účtuje s využitím účtů v účtové třídě 1 Zásoby. U způsobu B se v účtové třídě 1 Zásoby účtuje ke konci rozvahového dne na základě stavu zásob podle evidence o zásobách. Způsob B mohou účetní jednotky použít pouze v případě, že zajistí průkazné vedení evidence o zásobách tak, že budou schopny prokázat v průběhu účetního období stav zásob včetně ocenění těchto zásob podle zákona.¹⁴

2.1.1 Členění zásob

Dle českého účetního standardu č. 015 se zásoby dělí na:

- materiál;
- nedokončená výroba a polotovary;
- výrobky;
- mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny;
- zboží;
- poskytnuté zálohy na zásoby.

Obsah výše uvedených druhů členění zásob je upraven v § 9 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

---

¹⁴ Účetnictví podnikatelů, s. 42

Materiál

Položka materiál obsahuje:

- suroviny, to je základní materiál, které při výrobním procesu přecházejí zcela nebo zčásti do výrobku a tvoří jeho podstatu;
- pomocné látky, které přecházejí také přímo do výrobku, netvoří však jeho podstatu, např. lak na výrobky;
- látky, kterých je zapotřebí pro zajištění provozu účetní jednotky, např. mazadla, palivo, čisticí prostředky;
- náhradní díly včetně náhradních dílů určených k výměně komponenty;
- obaly a obalové materiály, pokud nejsou účtovány jako dlouhodobý majetek nebo zboží;
- další movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na výši ocenění;
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí s dobou použitelnosti delší než jeden rok, které nejsou vykázány v položce „Samostatné movité věci a soubory movitých věcí“, považované za drobný hmotný majetek, o kterém účetní jednotka účtuje jako o zásobách;
- pokusná zvířata.

Nedokončená výroba

Položka nedokončená výroba obsahuje:

- produkty, které prošly jedním nebo několika výrobními stupni a nejsou již materiálem, nejsou však dosud hotovým výrobkem; tato položka rovněž obsahuje nedokončené činnosti, při nichž nevznikají hmotné produkty;
- odděleně evidované produkty, to je polotovary, které dosud neprošly všemi výrobními stupni a budou dokončeny nebo zkompletovány do hotových výrobků v dalším výrobním procesu účetní jednotky.

Výrobky

Položka výrobky obsahuje věci vlastní výroby určené k prodeji nebo ke spotřebě uvnitř účetní jednotky.

Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

Tato položka obsahuje zvířata a jejich skupiny včetně jatečných zvířat, která nejsou vykazována v položkách „Dospělá zvířata a jejich skupiny“, „Materiál“ nebo „Zboží“.

Zboží

Položka zboží obsahuje movité věci včetně zvířat, nabyté za účelem prodeje, pokud účetní jednotka s těmito věcmi obchoduje. Položka obsahuje dále výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen, a zvířata vlastního chovu, která dospěla, byla aktivována a jsou určena k prodeji s výjimkou jatečných zvířat. Položka obsahuje také nemovitosti, které účetní jednotka, jejímž předmětem činnosti je nákup a prodej nemovitostí, nakupuje za účelem prodeje a sama je nepoužívá, nepronajímá a neprovádí na nich technické zhodnocení.

Poskytnuté zálohy na zásoby

Tato položka obsahuje krátkodobé a dlouhodobé zálohy poskytnuté na pořízení zásob.

2.1.2 Oceňování zásob

Účetní jednotky jsou povinny oceňovat majetek a závazky dle ustanovení zákona o účetnictví, k okamžiku uskutečnění účetního případu dle § 25, ke konci rozvahového dne pak způsoby dle § 27, a tyto způsoby musí uvést v účetních knihách. Oblasti zásob se týkají následující body § 25:

- c) zásoby s výjimkou zásob vytvořených vlastní činností – ocenění pořizovacími cenami;
- d) zásoby vytvořené vlastní činností – ocenění vlastními náklady;
- l) majetek v případech bezúplatného nabytí, s výjimkou peněžních prostředků a cenin, anebo majetek v případech, kdy vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností nelze zjistit – ocenění reprodukční pořizovací cenou.

U stejného druhu zásob se za způsob ocenění dle výše uvedeného odstavce považuje také ocenění cenou, která vyplyne z ocenění jejich úbytků cenou zjištěnou váženým aritmetickým průměrem nebo způsobem, kdy první cena pro ocenění přírůstek majetku se

použije jako první cena pro ocenění úbytku majetku – tzv. FIFO. Pátý odstavec popisuje možné druhy cen používané pro oceňování, zásob se týkají tyto:

- pořizovací cena – cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související;
- reprodukční pořizovací cena – cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje;
- vlastní náklady – u zásob vytvořených vlastní činností to jsou přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i část nepřímých nákladů, která se vztahuje k výrobě nebo k jiné činnosti.

Metoda FIFO

Při použití metody FI-FO (z angl. First In – First Out) se účtují do spotřeby nejdříve nakoupené zásoby, stav na skladě je tak oceněn pořizovacími cenami posledních dodávek. Při růstu cen zásob se s každou novou dodávkou ocenění zásob na skladě blíží aktuální tržní hodnotě, tzn. vyšší ocenění v rozvaze, zatímco náklady ve výsledovce jsou vykázány v částce nižší, což vede k vykazování vyšší hrubé marže a lepšího hospodářského výsledku. Výhodou této metody je jasně stanovené pořadí přiřazování pořizovací ceny ke spotřebovávaným zásobám, management tak nemá možnost ovlivnit hospodářský výsledek použitím v dané situaci výhodnější pořizovací ceny.

Metoda LIFO

Metoda LIFO (z angl. Last In – First Out) předpokládá, že zásoby nakoupené nejpozději jdou do spotřeby jako první. To vede v době růstu cen k vykázání nižší hrubé marže a tím horšího hospodářského výsledku, což může mít v případě uznání této metody daňovými zákony za následek nižší daňovou povinnost. Díky této vlastnosti není metoda LI-FO celosvětově příliš používána, a v řadě zemí dokonce není vůbec povolena. V České republice není tato metoda v literatuře již ani zmiňována.

Metoda váženého aritmetického průměru

Tato metoda je celosvětově nejpoužívanější metodou oceňování zásob (hned za ní následuje FIFO). Pro ocenění určitého druhu zásob používá průměrnou pořizovací cenu, zjištěnou váženým aritmetickým průměrem z individuálních pořizovacích cen (nebo

vlastních nákladů) daného druhu zásob; vahami jsou množství jednotlivých dodávek tohoto druhu skladovaných zásob.¹⁵ Při použití této metody se velikost hrubé marže pohybuje zhruba uprostřed rozsahu hrubých marží vypočtených předešlými dvěma metodami. Také ovšem záleží na četnosti výpočtu váženého průměru a na tom, jestli se počítá na počátku období (přibližuje se tak metodě FIFO) nebo na konci období (čímž se přibližuje metodě LIFO).

V § 27 je popsáno oceňování reálnou hodnotou, která může být stanovena:

- tržní hodnotou;
- kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce – pokud není k dispozici tržní hodnota nebo tato plně neodpovídá reálné hodnotě;
- podle zvláštních právních předpisů, pokud nelze postupovat podle výše uvedených bodů.

Jak je uvedeno v § 49 vyhlášky č. 500/2002 Sb., součástí pořizovací ceny zásob jsou také náklady související s jejich pořízením, zejména přepravné, provize, clo a pojistné, a naopak součástí této ceny nejsou úroky z úvěrů a půjček poskytnutých na pořízení zásob, kursové rozdíly, smluvní pokuty a úroky z prodlení. Případné náklady na úpravy skladovaného materiálu a zboží se považují za náklady související s pořízením zásob. V tomto paragrafu jsou také vymezeny vlastní náklady. Vlastními náklady se rozumí buď skutečná výše nákladů, nebo výše nákladů podle způsobu kalkulace výroby stanoveného účetní jednotkou. Výrobou se rozumí i jiná činnost, při které nevznikají hmotné produkty. Odchylně mohou účetní jednotky oceňovat zásoby vlastní výroby, jimiž jsou nedokončená výroba, polotovary a výrobky

- ve výrobě s krátkodobým nepřetržitým cyklem nedokončenou výrobu pouze přímými materiálovými náklady a výrobky nebo polotovary přímými materiálovými a mzdovými náklady;
- v hromadné a velkosériové výrobě pouze přímými náklady, jimiž jsou náklady na přímý materiál, polotovary, přímé mzdy a ostatní přímé náklady;

---

¹⁵ KOVANICOVÁ, D. aj.: *Finanční účetnictví v kontextu současného vývoje*, s. 130

- v malosériové a kusové nebo zakázkové výrobě a ve výrobě s dlouhým cyklem přímými náklady, výrobní režii a v případě, že výrobní cyklus přesahuje dvanáct měsíců výjimečně i správní režii.¹⁶

Tyto kalkulace používané pro oceňování zásob je nutné pravidelně, minimálně jednou za účetní období, obnovovat. To je nutné i v případě, kdy by výše ocenění mohla zůstat stejná jako v předchozím období.

Pořizovací cenu zásob lze rozdělit na cenu pořízení nebo na předem stanovenou cenu pořízení a odchylku od skutečné ceny pořízení a náklady s pořízením související. Při vyskladnění zásob se tyto náklady, popřípadě odchylky rozpouštějí způsobem stanoveným vnitřním předpisem účetní jednotky.¹⁷ Obvykle je používán takový způsob, při kterém procento oceňovacích odchylek příslušných na výdej ze skladu se zjistí stejným dílem, jakým se má podíl vydaných zásob k jejich počátečnímu stavu zvýšenému o nákupy ve sledovaném období.¹⁸ Nebo lze použít obdobný způsob, při kterém se zjistí suma odchylek součtem jejich počátečního stavu a přírůstků a vypočte se poměr k součtu počátečního stavu zásob a jejich přírůstků, kterým se násobí hodnota vyskladnění. Pokud dojde z nějakých důvodů k přecenění zásob, je nutné věnovat pozornost stanovení způsobu rozpuštění odchylek, kdy oceňovací odchylky vzniklé z přecenění by bylo vhodné rozpuštět pouze k prodeji přeceněných zásob – pokud není jejich váha k celkové hodnotě zásob zanedbatelná.

Na účetní jednotce také záleží četnost vypočítávání a účtování odchylek. V případě nízké hodnoty odchylek je možné jejich rozpuštění např. jednou ročně, pokud mají odchylky větší hodnoty pak je z hlediska toho, aby nedocházelo ke zkreslování nákladů v průběhu účetního období, nezbytné jejich měsíční rozpouštění. Při měsíčním rozpouštění odchylek však hrozí také nebezpečí zkreslení nákladů, a to kvůli časovému nesouladu přijetí zásob a faktury od dodavatele, která dorazí až v následujícím měsíci. To se dá eliminovat např. zaúčtováním dohadné položky nebo kumulativním výpočtem odchylek od počátku roku. K dalšímu zkreslení může docházet vlivem různých přeskladnění a účtování opravných

---

¹⁶ *Účetnictví podnikatelů*, s. 53

¹⁷ *Účetnictví podnikatelů*, s. 133

¹⁸ LOUŠA, F: *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*, s. 65

účetních dokladů, které zkreslují obrat na účtech zásob i účtech odchylek. Kvůli tomu je vhodnější vycházet při výpočtu poměru odchylek z pohybů dle skladových soupisek. Všechny tyto informace by měla obsahovat vnitropodniková směrnice o způsobu výpočtu oceňovacích odchylek.

2.2 Zásoby dle IFRS

Zásoby jsou v rámci IFRS vymezeny standardem IAS 2 – Zásoby, který je definuje jako aktiva:

- držena za účelem prodeje v průběhu běžných obchodních aktivit (ne však dlouhodobý majetek držný za účelem prodeje mimo běžný účel podnikání);
- v průběhu výroby určená k prodeji;
- ve formě materiálu nebo dodávek, které mají být spotřebovány ve výrobním procesu nebo při poskytování služeb.

Ve standardu jsou také vymezeny oblasti, kterých se netýká:

- nedokončená výroba vyplývající ze stavebních smluv včetně dlouhodobých smluv o zajišťování služeb – vymezeny standardem IAS 11 – Stavební smlouvy;
- finanční nástroje – obsažené ve standardech IAS 32 – Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace a IAS 39 – Finanční nástroje;
- biologická aktiva vztahující se k zemědělské aktivitě a zemědělské výrobě k datu sklizně – vymezena ve standardu IAS 41 – Zemědělství.

Zásoby lze dle tohoto standardu dělit na zásoby nakoupené a vyráběné. Do nakoupených zásob patří zboží určené k dalšímu prodeji, včetně pozemků a jiného majetku určeného k dalšímu prodeji, a materiál určený k další spotřebě. Do zásob vyráběných patří výrobky a nedokončená výroba, v případě poskytování služeb také náklady vynaložené na tyto služby, pokud ještě nedošlo k uznání souvisejících výnosů, tzn., jedná se o rozpracovanou zakázku.

Od zásob, které jsou součástí běžného koloběhu výroby, obchodní činnosti či poskytování služeb je třeba oddělit z důvodů odlišné likvidnosti, vyvolané odlišným způsobem využití v rámci účetní jednotky, významné náhradní díly. Významné náhradní díly, které se stanou

součástí dlouhodobých aktiv a budou v jejich rámci dlouhodobě využívány, je třeba klasifikovat v souladu s jejich podstatou jako dlouhodobá aktiva.¹⁹ Oblast významných náhradních dílů je upravena ve standardu IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení, jedná se o podstatný rozdíl proti úpravě v české účetní legislativě.

2.2.1 Oceňování zásob

Na úvod této podkapitoly je nutné definovat dva důležité pojmy.

Čistá realizovatelná hodnota

Čistá realizovatelná hodnota je odhadovaná prodejní cena při běžném obchodování snížená o odhadované náklady na dokončení a odhadované náklady nezbytné k uskutečnění prodeje.

Fair value

Fair value je částka, za kterou může být aktivum směřeno nebo závazek vypořádán mezi znalými, ochotnými stranami v nespřízněné transakci.

Pro oceňování zásob se dle tohoto standardu používá tzv. zásada LCM (z angl. Lower of Cost or Market). Základem oceňování je pořizovací cena, která nesmí převyšovat čistou realizovatelnou hodnotu. Standard IAS 2 nepovoluje na rozdíl od jiných standardů přecenění zásob směrem nahoru na fair value. Náklady na pořízení zásob lze rozdělit na náklady na nákup a náklady na přeměnu.

Náklady na nákup

Tyto náklady zahrnují běžné součásti nákladů na pořízení zásob, do kterých patří cena pořízení zásob, dovozní cla, nevratné daně, přepravní náklady, náklady na manipulaci a další náklady, které jsou přímo přiřaditelné k pořizovaným zásobám zboží, materiálu a služeb. Obchodní slevy a rabaty se od ceny zásob odečítají. V případě vynaložení nákladů spjatých s několika druhy pořizovaných zásob je nutné objektivně stanovit poměr rozdělení výše nákladů mezi tyto druhy, jedná se např. o přepravné nebo pojistné.

---

¹⁹ DVOŘÁKOVÁ, D.: *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*, s. 162

Náklady na přeměnu

Hotové výrobky, nedokončená výroba a polotovary vlastní výroby se podle tohoto standardu oceňují v nákladech, které se přímo vztahují k jednotkám produkce. Do těchto nákladů patří přímé náklady a systematicky alokovaná fixní a variabilní režie. Do variabilních režijních nákladů jsou zahrnuty např. nepřímý materiál nebo nepřímé mzdy. Do fixní režie se zahrnují např. odpisy budov a zařízení, náklady na vedení společnosti a na administrativu. Fixní část režie je alokována na základě normální úrovně kapacity (využití) výrobního zařízení. Normálním využitím kapacity je předpokládaný objem výroby, kterého bude dosaženo v průběhu několika období za běžných podmínek.²⁰ Pokud je vyrobeno méně výrobků, než byla plánovaná kapacita, podíl režie aktivované do ceny zásob se nezvyšuje, ale je zahrnuta do nákladů běžného období, což brání nadhodnocení vyráběných zásob v době poklesu výroby. Naopak v případě zvýšené výrobní kapacity je fixní režie na jednotku snižována. Standard IAS 2 používá pro alokaci fixní režie do ocenění zásob tzv. metodu plných nákladů (angl. Full costing), v praxi však bývá z důvodů manažerského rozhodování používána metoda přímých nákladů (angl. Direct costing), která zahrnuje do ocenění zásob pouze přímý materiál, přímé mzdy a variabilní režijní náklady související s výrobou. Všechny fixní náklady jsou účtovány jako náklady období. Tato metoda není v souladu se standardem IAS 2, pokud ji tedy firma používá pro manažerské účetnictví, musí výsledky upravit pro potřeby finančního účetnictví.

Ostatní náklady by se měly dle tohoto standardu zahrnovat do ceny zásob pouze tehdy, pokud byly vynaloženy v souvislosti s uvedením zásob na jejich současné místo a do současného stavu, např. nevýrobní režie. Součástí ocenění zásob nejsou tyto náklady:

- náklady na neobvyklé množství odpadu;
- skladovací náklady, pokud nejsou nezbytné ve výrobním procesu před dalším výrobním stupněm;
- neúčelně vynaložené náklady;
- správní režie nepřispívající k uvedení zásob na jejich současné místo a do současného stavu;
- odbytová režie.

---

²⁰ DVOŘÁKOVÁ, D.: *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*, s. 163

U zásob, které jsou vyráběny ve velkém množství nebo na opakující se bázi, nejsou ani úroky součástí jejich ocenění a účtují se do nákladů v příslušném období, kdy byly vynaloženy.

Ve standardu IAS 2 jsou zakotveny dvě techniky pro oceňování zásob:

- metoda standardních nákladů;
- metoda maloobchodního prodeje.

Metoda standardních nákladů je jednou z metod používaných v manažerském účetnictví a spočívá v tom, že pořizovací cena zásob je rozdělena na předem stanovenou cenu a na oceňovací odchylku, což je rozdíl mezi skutečnou a předem stanovenou cenou. Tyto odchylky by se při spotřebě zásob měly rozpouštět přímo úměrně spotřebovanému množství zásob.

Metoda maloobchodního prodeje se používá zejména u velkých obchodních společností a spočívá v ocenění zásob prodejní cenou s odděleným zachycením marže. Marže je při prodeji zboží rozpouštěna do nákladů přímo úměrně prodanému objemu zboží, podobně jako v předešlé metodě zmíněná odchylka.

Snížení hodnoty zásob

Zásoby jsou v průběhu držení účetní jednotkou oceňovány na bázi historických cen, která je snižována v souladu se zásadou opatrnosti a aktuálním principem. Standard aplikuje metodu LCM v případě, že zásoby jsou poškozené, zastaralé, nebo pokud poklesly jejich prodejní ceny. V tomto případě doporučuje účtovat o snížení hodnoty zásob (tvořit opravnou položku) ve výši rozdílu mezi pořizovací cenou zásob a jejich čistou realizovatelnou hodnotou.²¹ Alternativou je ocenění pořizovací cenou, dle této metody by měla být použita cena nižší z těchto dvou. Účtování snížení hodnoty i storna snížení hodnoty jsou výsledkové, tzn. mají dopad na hospodářský výsledek.

---

²¹ KRUPOVÁ, L.; VAŠEK, L.; ČERNÝ M.: *IAS / IFRS: mezinárodní standardy účetního výkaznictví*, s. 117

Oceňování spotřeby zásob

Pro oceňování spotřeby zásob lze použít buď individuálního ocenění nebo tzv. nákladových vzorců. Pro položky, které nejsou zaměnitelné nebo v případech produkce nebo služeb, které jsou přiřaditelné ke konkrétní zakázce, se používá metoda individuálního ocenění. Ta spočívá v tom, že konkrétní položce zásob jsou při spotřebě přiřazeny konkrétní náklady spojené s jejím pořízením. Do nákladových vzorců patří metoda FIFO a metoda váženého aritmetického průměru. Oceňovací metoda LIFO byla v rámci tohoto standardu zakázána, s platností od roku 2005.

2.3 Shrnutí významných rozdílů a jejich vliv na hodnotové zobrazení v účetním výkaznictví

Mezi úpravou oblasti zásob českou účetní legislativou a standardem IAS 2 – Zásoby existují tyto rozdíly:

- problematika stavebních kontraktů a biologických úprav jsou řešeny standardy IAS 11 a IAS 41, v ČR pro tyto oblasti platí stejná pravidla jako pro ostatní zásoby;
- v ČR nejsou odlišeny významné náhradní díly, jsou zahrnuty do zásob, čímž dochází k nepřesnému informování o likvidnosti zásob (rozlišení na krátkodobé a dlouhodobé); v IFRS jsou významné náhradní díly řešeny ve standardu IAS 16, podle kterého jsou vykazovány jako dlouhodobá hmotná aktiva;
- v ČR není vyžadováno oddělování fixní a variabilní režie při oceňování zásob vlastní výroby, fixní režie je přiřazena bez ohledu na úroveň využití kapacity, což může mít za následek skrytí nehospodárnosti nadmíru aktivovaných režijních nákladů do ocenění neprodané produkce. Dle standardu IAS 2 je možné do ocenění zásob zahrnout pouze část fixní režie odpovídající normální úrovni využití výrobní kapacity;
- standard IAS 2 zakazuje aktivovat neproduktivně vynaložené náklady, např. na zmetky, odpad. České účetní předpisy tuto otázku neřeší, může tedy opět docházet k aktivaci vyšších nákladů do ocenění zásob jako v předešlém bodě;
- správní režie je v ČR zahrnována do ocenění vyráběných zásob, pokud jejich výroba trvá déle než jeden rok; v IFRS je správní režie řešena standardem IAS 11 –

Stavební smlouvy, který dovoluje aktivaci správní režie pouze v případech, kdy lze prokázat příčinný vztah mezi vynaloženou správní režii a pořízením zásoby;

- pokud je ve výsledovce použito druhové členění nákladů, vyžaduje standard IAS 2, aby byla v provozní části provedena úprava nákladů o změnu stavu vyráběných zásob. Tato úprava je dle českých účetních předpisů řešena prostřednictvím výnosových účtů skupiny 61 – změna stavu vyráběných zásob.

3 Návrh řešení změny oceňování vybraných položek ve společnosti Devro s.r.o.

3.1 Společnost Devro s.r.o.

Historie CUTISINU s.r.o. Jilemnice začíná 17.7.1933 v Kořenově, kde byla zahájena výroba kolagenních střev kalibr 60 a 65 pod firmou Naturin. Po několika letech přibyl další tažný stroj, takže v roce 1940 stoupla výroba již na 11 miliónů bm ročně. Po ukončení války byla zahájena výroba již 29.5.1945, jako v jednom z prvních závodů v pohraničí. Den vzniku CUTISINU byl stanoven na 1.1.1946, kdy byla zaregistrována ochranná známka. V roce 1952 měl závod v provozu již pět tažných strojů a produkce se zvýšila šestkrát.

Od roku 1941 je v provozu závod Slavkov u Brna, který byl 17.8.1948 připojen ke CUTISINU Kořenov. Závod ve Slavkově byl v tehdejší době třetím a zároveň největším závodem ve výrobě papírových střev s tehdejší kapacitou 8 miliónů metrů ročně.

V roce 1959 došlo k zahájení výstavby nového závodu v Jilemnici a v roce 1962 zahájil zkušební provoz první tažné linky. Střeva zde vyráběná se nejprve prala, čpavkovala, svazkovala. Ze svazků se řezaly přířezy a ty se pak ručně vkládaly do vázačky k zavázání základního uzlu na střevě. Poté se ručně uzlíkovaly. Teprve později se přešlo na stávající vázací stroje, které zpracovávají střeva na roličkách.

V době, kdy se započala výroba v Jilemnici, závod Slavkov vyráběl nátronová a pergamenová střeva a upravovala se zde klišovková střeva. V osmdesátých letech bylo ruční zpracování pergamenových střev nahrazeno strojním. V letech 1986-87 byly do závodu převezeny z Jilemnice stroje PICCOLO, které umožňovaly dvoubarevný tisk.

Z důvodu stále vyšší poptávky po jedlých střevech, bylo v roce 1989 uvedeno do provozu středisko jedlých / párkových/ střev.

Nově vybudovaný závod ve Slavkově zaměřený na úpravu obalů na bázi celulosy, kolagenních nejedlých obalů a výrobu plastových střev byl slavnostně otevřen v roce 1994.

Rok 1996 byl zkouškou pro výrobu kroužkového střeva, která byla prováděna v Kořenově. Následně byly uvedeny do provozu další dvě linky produkující tento typ střeva v Jilemnici. V závodě Slavkov byl v roce 1999 zahájen výrobní program zaměřený na výrobu plastových střev malých průměrů.

Ke konci roku 2006 byla rozšířena výroba jedlých kolagenních střev o nově vybudovanou část závodu Jilemnice a komerční produkce na prvních 5 linkách byla zahájena hned v počátku následujícího roku 2007.

Na konci května roku 2009 byla ukončena výroba v provozu Kořenov. Celkové výrobní kapacity CUTISINU však zůstaly zachovány díky navýšení produktivity práce a rozšíření výrobních kapacit o další linky v nově vybudované části závodu Jilemnice. V roce 2010 pokračovalo další navyšování výrobní kapacity díky instalaci tří nových linek, která je v současné době dokončována. Dokončovací práce také probíhají na prototypu kroužkové linky, která nabídne vyšší rychlost extruze kroužkového jedlého střeva.

CUTISIN se řadí mezi firmy, které se zabývají výrobou bílkovinných a plastových obalů pro široký sortiment především masných a uzenářských, ale také ostatních potravinářských výrobků. Tradiční technologie výroby bílkovinných obalů, typická pro výrobky CUTISINU, spočívá na bázi přírodního materiálu. Základní surovinou pro většinu produkce firmy je vrstva kůže – vláknitá bílkovina zvaná kolagen. S rozvojem uzenářské výroby ve světě získávala umělá střeva a potravinářské obaly z CUTISINU stále větší oblibu a odbyt, a to především pro svoji kvalitu, hygienické přednosti oproti střevům přírodním a také v neposlední řadě pro výbornou stravitelnost a skus. Dnes jsou ve výrobním programu, kromě kolagenních střev, také plastové potravinářské obaly s nejrůznějšími druhy potisku ve velkém rozsahu průměrů a barev. CUTISIN doplňuje nabídku výrobků prodejem uzenářských sítěk firmy SCOTNET. CUTISIN klade prvořadý důraz na ekologické aspekty v průběhu své produkce a naprostou hygienickou nezávadnost svých výrobků pro dané použití v potravinářství.

O tom, jak je produkce CUTISINU zajímavá, svědčí také vstup významného zahraničního partnera do naší společnosti v roce 1992. S pomocí tohoto strategického partnera, americké

firmy TEEPAK a jeho kapitálu, byla zahájena výstavba nového závodu ve Slavkově u Brna, která byla dokončena v roce 1994 a zahájila se zde výroba plastových střev. Tímto byla, kromě jiného, posílena mezinárodní pozice naší firmy. Dalším důležitým mezníkem v historii CUTISINU je rok 1996, když začátkem roku schválila Americká federální obchodní komise koupi americké firmy TEEPAK skotskou firmou DEVRO. Tímto krokem se naše firma CUTISIN stala členem skupiny firem DEVRO-TEEPAK. Následně pak 1. října 2001 firma DEVRO prodala celulosovou část výroby a rozhodla se přednostně věnovat výrobkům z kolagenu. Název firmy se vrátil k původnímu jménu společnosti, tedy pouze DEVRO. Náš zahraniční partner vysoce hodnotí především vysokou úroveň a kvalitu produkce jedlých kolagenních střev a schopnost našich lidí pružně reagovat na rostoucí požadavky trhu.

V roce 2009 bylo v rámci strategického plánování mateřské společnosti rozhodnuto, že v rámci CUTISINU dojde k posílení obchodní oddělení a rozšíří se jeho působnost na celou oblast EMEA (Europe, Middle East, Africa), s výjimkou Velké Británie a Irska. V důsledku tohoto rozšíření bylo rozhodnuto o změně názvu na Devro s.r.o., aby lépe oslovoval zákazníky, jako důstojný člen skupiny DEVRO. Devro s.r.o. je dále organizačně rozdělena na útvary zajišťující centrální činnosti společnosti a na závody Jilemnice a Slavkov u Brna.

Devro s.r.o. zaměstnává v současné době okolo tisíce zaměstnanců, kteří se ročně podílí na dosažení celkového obrátu bezmála dvě miliardy Kč. Téměř 85% produkce firmy je exportováno do více než 40 zemí světa, což svědčí o vysoké oblibě našich výrobků u producentů masných výrobků na celém světě. Plány společnosti Devro s.r.o. na budoucí období jsou pevně spojeny s výrobou a prodejem obalů na masné výrobky. Vychází se v nich ze stále narůstající poptávky po sortimentu výrobků a dalších požadavcích trhu aplikovat kolagenní obaly na stávající, ale i nově vyvíjené typy masných výrobků, které vyžadují inovaci v současnosti nabízeného sortimentu. Společnost Devro s.r.o. se nezaměřuje samozřejmě pouze na výrobek, ale na celkové řešení potřeby výrobců potravin na formování a následné opracování potravin do formy, ve které je předkládána konzumentům. S řešením je spojeno i zajištění technické pomoci při zpracování výrobku a prodejní servis zajišťující plynulost dodávek.

3.2 Systém účtování zásob ve společnosti Devro s.r.o.

Účetnictví společnosti se řídí zejména zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění změn a doplňků, vyhláškou č. 500/2002 Sb., ve znění změn a doplňků a českými účetními standardy pro podnikatele v platném znění. K zabezpečení postupu se pro vybrané případy účtování vydávají interní směrnice. V rámci skupiny Devro se uplatňuje v průběhu čtvrtletí zásada trvání měsíců v délce 4 týdny, 4 týdny a 5 týdnů – tzv. "Devro měsíce", kvůli shodným vypovídacím hodnotám měsíčních reportů v celé skupině Devro. V této souvislosti se za poslední pracovní den příslušného Devro měsíce považuje vždy pátek v posledním týdnu uvedeného cyklu. Kalendář Devro měsíců je uveden v příloze této diplomové práce. Měsíc prosinec se vždy uzavírá k datu 31. 12. z důvodu přípravy statutární závěrky za účetní období.

3.2.1 Členění zásob ve společnosti Devro s.r.o.

Dle interní směrnice se zásoby dělí do těchto skupin:

Materiálové zásoby

Materiálové zásoby se vedou na účtech zásob na skladě ve skutečných pořizovacích cenách s tím, že se odděleně sleduje stav zásob ve stanovených standardních skladových cenách a stav odchylek od těchto skladových cen, vznikajících při nákupu (tj. rozdíly mezi skutečně dosaženou cenou pořízení a skladovou cenou, dopravné, clo, provize, příp. další vedlejší náklady pořízení, vč. výkonů vlastní dopravy pro účely zásobování).

Vznik oceňovacích odchylek se zachycuje na základě zaúčtovaných faktur a dalších dokladů podle skupin materiálových zásob. Při jejich rozpouštění do spotřeby se postupuje podle pracovního postupu QP 903 3002 Rozpouštění oceňovacích odchylek materiálu a zboží a rozpouštění se zachycuje odděleně na samostatné řadě analytických účtů v účtové třídě 1 se souvztažnými zápisy na příslušných analytických účtech v účtové třídě 5.

Vždy k datu 1. ledna se jako účetní případ měsíce ledna zaúčtuje přecenění zásob na nově stanovené standardní skladové ceny, odpovídající očekávaným rozpočtovaným cenám pořízení. Toto roční přecenění se účtuje na zvláštní analytické účty 11270 – 11279 –

Oceňovací rozdíl z přecenění. Zůstatek odchylek, které nebyly rozpuštěny v předchozím roce, se rovněž převádí z účtu odchylek na účty 11270 – 11279. Z těchto účtů se oceňovací rozdíl postupně v průběhu 1. čtvrtletí roku poměrným způsobem rozpustí do nákladů.

Polotovary vlastní výroby

Polotovary se rozumí vnitropodnikové výkony, na kterých byla ukončena určitá ucelená etapa výrobních operací, které však ještě neprošly celým výrobním procesem a nebyly převzaty na sklad jako hotový výrobek.

Polotovary se člení zejména na rifl, hmotu, střeva na rolích a střeva v různých fázích speciální úpravy.

Polotovary se oceňují ve vnitropodnikových cenách stanovených na úrovni plánovaných vlastních nákladů v kalkulačních položkách přímý materiál a přímé mzdy.

Rozdíly z přecenění k 1. lednu se převádějí na zvláštní analytický účet 12270. Do změny stavu se rozpouštějí postupně v průběhu 1. čtvrtletí běžného roku poměrným způsobem.

Hotové výrobky

Hotové výrobky se oceňují stejně jako polotovary ve vnitropodnikových cenách stanovených na úrovni plánovaných vlastních nákladů v kalkulačních položkách přímý materiál a přímé mzdy.

Rozdíly z přecenění se stejně jako u polotovarů převádějí na zvláštní analytický účet 12370 a rozpouštějí se do změny stavu postupně v průběhu 1. čtvrtletí běžného roku poměrným způsobem.

Zboží

Nakupované zboží, které se v nezměněném stavu dále prodává, se sleduje na příslušných účtech pro pořízení, skladování a prodej zboží (131, 132, 504, 604).

Zboží se oceňuje ve standardních / plánovaných pořizovacích cenách, odchylky od stanovené skladové ceny a vedlejší náklady související s pořízením (dopravné, clo apod.) se sledují na zvláštním analytickém účtu k účtu 132. Odchylky se rozpouštějí podle pracovního postupu „Rozpouštění oceňovacích odchylek materiálu a zboží“.

Rozdíly z přecenění se převádějí na zvláštní analytický účet 13270 a rozpouštějí se postupně v průběhu 1. čtvrtletí běžného roku poměrným způsobem.

Drobný hmotný majetek

Drobný majetek jsou samostatné movité předměty, popř. jejich soubory, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a cena je vyšší než 5 tisíc Kč a nižší než hranice vymezující kategorii hmotného majetku podle zákona o dani z příjmů, a dále movité předměty s cenou nižší než 5 tis. Kč, o nichž společnost rozhodne, že jsou považovány za drobný majetek (např. mobilní telefony, stolní telefony, LCD monitory apod.). O drobném majetku se účtuje na příslušný analytický účet spotřeby materiálu plně při zařazení do používání. Povinně se vede jeho operativní evidence podle odpovědných pracovníků a podléhá periodickým inventarizacím.

S cílem zajistit co nejvěrněji zobrazení stavu majetku a výsledků hospodaření společnosti v souladu s ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu a v souladu s pravidly Devro pro tvorbu rezerv, se k zásobám v účetnictví vytvářejí níže uvedené opravné položky. Finanční ředitel ve spolupráci s útvarem logistiky je oprávněn ve výjimečných případech rozhodnout o jiné výši opravné položky nebo periodicitě aktualizace.

Opravná položka ke starým zásobám hotových výrobků, rozpracované výroby a zboží

Položka se aktualizuje měsíčně v této výši:

- zásoby určené k likvidaci	100 %
- zásoby starší 12 měsíců	100 %
- zásoby k dalšímu testování	50 %
- zásoby staré 6 až 12 měsíců	50 %
- zásoby z testů výzkumu a vývoje	25 %

Opravná položka k nepotřebným zásobám materiálu

Opravná položka se u výrobních materiálů (přímý výrobní materiál, obaly, granuláty, pigmenty, nakupovaná střeva, popř. podle rozhodnutí finančního ředitele i klišovka) aktualizuje měsíčně, a to ve výši 50 % u zásob starších 6 měsíců a 100 % u zásob starších 12 měsíců. Výpočet zajišťuje oddělení financování. U režijního materiálu a náhradních dílů se opravná položka aktualizuje zpravidla ročně při roční účetní závěrce, a to ve výši 30 % hodnoty zásob starších 3 let.

3.2.2 Rozpouštění oceňovacích odchylek materiálu a zboží

V souladu s metodickými postupy skupiny Devro se upravuje postup rozpouštění oceňovacích odchylek vzniklých při pořízení zásob materiálu takto:

Při rozpouštění odchylek se vychází jak ze stavu příslušného materiálu na skladě, tak i z podílu tohoto materiálu ve stavu zásob rozpracovanosti a hotových výrobků. Tento podíl (koeficient) se stanoví k 1. lednu pro daný kalendářní rok a je vyhlášen Oddělením ekonomů závodu prostřednictvím cenového oznámení.

Rozpouštění odchylek výrobního a režijního materiálu

Rozpouštění odchylek vzniklých při pořízení materiálu se provádí tak, že se postupně rozpouštějí odchylky z nejstarších měsíců daného roku. Rozpouštění odchylek v běžném roce se zahájí poprvé v měsíci, v němž kumulovaný objem nakoupeného materiálu v běžném roce převýší celkový stav zásob tohoto materiálu (tj. na skladě MTZ + podíl v rozpracovanosti a hotových výrobcích).

Při rozpouštění odchylek se nejprve zjistí, jaká část nákupu materiálu v běžném roce je spotřebována (rozdíl celkového stavu zásob materiálu na konci běžného měsíce a úhrnu nákupů materiálu od počátku roku) - dále jen „rozdíl“. Vypočtený „rozdíl“ se porovnává s kumulací nákupů postupně od nejstarších měsíců. Dokud „rozdíl“ převyšuje kumulaci nákupů v jednotlivých měsících, zahrnují se postupně do výpočtu odchylky z příslušných měsíců v plné výši. Pro měsíc, ve kterém „rozdíl“ poprvé nepřevyšuje kumulaci nákupů, vypočítáme koeficient tak, že od „rozdílu“ odečteme kumulaci nákupů ke konci

předchozího měsíce a výsledek vydělíme hodnotou nákupu v tomto měsíci. Získaným koeficientem se vynásobí objem odchylek vzniklých v tomto měsíci. Tak se získá poměrná částka odchylek posledního měsíce do celkového výpočtu. Od vypočtené částky pro rozpuštění odchylek v konkrétním měsíci se vždy odečítají částky odchylek již rozpuštěných do spotřeby v předcházejících měsících.

Rozpuštění odchylek vzniklých při nákupu zboží

Rozpuštění odchylek vzniklých při nákupu zboží se zahájí rovněž poprvé v měsíci, v němž kumulovaný objem nakupovaného zboží v běžném roce převyší stav celkových zásob zboží. Při rozpuštění se dále postupuje stejným způsobem jako u odchylek materiálu s výjimkou podle následujícího bodu.

Rozpuštění odchylek vzniklých při nákupu zboží v rámci skupiny Devro

Odchytky vzniklé při nákupu zboží v rámci skupiny Devro se rozpouštějí ihned v měsíci, ve kterém byly zaúčtovány.

Tabulka 3: Příklad rozpouštění oceňovacích odchylek - barvy a pigmenty

stav účtu:	koeficient podílu materiálu na stavu zásob	měsíc 1/2010	celkový stav zásob materiálu 1/2010	měsíc 2/2010	celkový stav zásob materiálu 2/2010
112 23	1,000	1 800	=1800 x 1,0 = 1800,00	1 700	1 700,00
122 12	0,061	870	= 870 x 0,061 = 53,07	850	51,85
122 13	0,159	3 100	492,90	3 000	477,00
122 32	0,019	380	7,22	250	4,75
122 33	0,056	530	29,68	500	28,00
123 03	0,128	900	115,20	700	89,60
123 12	0,041	2 000	82,00	1 600	65,60
Celkem			2 580,07		2 416,80

Pramen: Devro s.r.o., směrnice QP 903 3002

3.2.3 Dělení zásob dle účtové osnovy

Analytické členění zásob ve společnosti Devro s.r.o. je velmi podrobné, zejména kvůli velkému množství výrobních materiálů, jejich vnitropodnikovému sledování a následným analýzám a reportům. Dle účtové osnovy se zásoby dělí následovně: (číslo účtu / název položky / organizační jednotka / číslo účtu IFRS)

11 – Materiál

111 – Pořízení materiálu

11100 – Pořízení materiálu	51,53
----------------------------	-------

112 – Materiál na skladě (MNS)

11208 – MNS – vepřové kůže	51	03111
11209 – MNS – vlastní solená klihovka	51	03119
11211 – MNS – klihovka	51	03110
11212 – MNS – solená klihovka	51	03120
11214 – MNS – hmota	51	03121
11215 – MNS – granulát PE	53	03130
11216 – MNS – granulát PA	53	03140
11220 – MNS – zkušebna masné výroby (ZMV)	51	59110
11221 – MNS – přímý pomocný materiál	51,53	03150
11222 – MNS – přímé výrobní obaly	51,53	03160
11223 – MNS – barvy a pigmenty	53	03141
11233 – MNS – střeva Fibrous	53	03170
11235 – MNS – nákup. nejedlá kolag. střeva	53	03171
11236 – MNS – střeva Nalon	53	03172
11241 – MNS – režijní materiál	51,53	59120
11242 – MNS – náhradní díly	51,53	59130
11243 – MNS – reklamní předměty	51	59121
11244 – MNS – reklamní předměty nad limit	51	59122
11249 – MNS – odeslaný k opravování	51	59132
11252 – MNS – ochranné pracovní pomůcky	51,53	59150
11261 – MNS – tekutá paliva	51,53	59190
11270 – Oceň. rozdíl z přecenění – klihovka	500	03531.010
11271 – Oceň. rozdíl z přecenění – přímý výr. mat.	500	03531.020
11272 – Oceň. rozdíl z přecenění – výr. obaly	500	03531.030
11277 – Oceň. rozdíl z přecenění – mat. ZMV	500	59210.200
11279 – Oceň. rozdíl z přecenění – ostatní mat.	500	59210
11262 – Oceň. odchylka – nákup – sol. klihovka	51	32100.050
11264 – Oceň. odchylka – nákup – glycerin	51	32200.030
11265 – Oceň. odchylka – nákup – mat. ZMV	51	59221
11267 – Oceň. odchylka – nákup – rekl. předm. nad limit	51	59222
11280 – Oceň. odchylka – nákup – klihovka	51	32100.010
11281 – Oceň. odchylka – nákup – přímý výr.mat.	51,53	32200.010

11282 – Oceň. odchylka – nákup – výr.obaly	51,53	32300.010
11283 – Oceň. odchylka – nákup – nekolag. střeva	53	32400.010
11284 – Oceň. odchylka – nákup – hmota	51	32100.030
11285 – Oceň. odchylka – nákup – kolag. střeva	53	32400.010
11286 – Oceň. odchylka – nákup – granulát	53	32100.020
11287 – Oceň. odchylka – nákup – barvy a pigm.	53	32200.020
11288 – Oceň. odchylka – nákup – vepřové kůže	51	32100.040
11289 – Oceň. odchylka – nákup – ost. materiál	51,53	59220
11263 – Oceň. odchylka – rozpuštění – sol. kliš.	51	
11266 – Oceň. odchylka – rozpuštění – mat. ZMV	51	59231
11268 – Oceň. odchylka – rozpuštění – rekl. př. nad limit	51	59232
11269 – Oceň. odchylka – rozpuštění – glycerin	51	
11290 – Oceň. odchylka – rozpuštění – klišovka	51	
11291 – Oceň. odchylka – rozpuštění – přímý výr. mat.	51,53	
11292 – Oceň. odchylka – rozpuštění – výr.obaly	51,53	
11293 – Oceň. odchylka – rozpuštění – nekolag. střeva	53	
11294 – Oceň. odchylka – rozpuštění – hmota	51	
11295 – Oceň. odchylka – rozpuštění – kolagenní střeva	53	
11296 – Oceň. odchylka – rozpuštění – granulát	53	
11297 – Oceň. odchylka – rozpuštění – barvy a pigmenty	53	
11298 – Oceň. odchylka – rozpuštění – vepřové kůže	51	
11299 – Oceň. odchylka – rozpuštění – ost. materiál	51,53	

119 – Materiál na cestě

11900 – Materiál na cestě	51,53	03190
---------------------------	-------	-------

12 – Zásoby vlastní výroby

121 – Nedokončená výroba

12100 – Nedokončená výroba	51,53,59	03290
12170 – Nedokončená výroba – rozdíl z přecenění	500	03534

122 – Polotovary vlastní výroby (PVV)

12241 – PVV – rifl – vápno	51	03224.001
12242 – PVV – rifl – nakoupená solená	51	03225.001
12243 – PVV – rifl – vlastní solená	51	03226.001
12244 – PVV – rifl Enzym	51	03227.001
12288 – PVV – rifl vepřová střeva	51	03223
12203 – PVV – hmota jedlá střeva	51	03231
12207 – PVV – hmota nejedlá střeva	51	03232
12245 – PVV – hmota Enzym	51	03233
12208 – PVV – jedlá střeva role	51,53	03241
12209 – PVV – nejedlá střeva role	51,53	03242
12210 – PVV – kroužková střeva role	51,53	03243

12211 – PVV – plochý film role	51	03247
12212 – PVV – miniralen role	53	03245
12213 – PVV – plasty role	53	03244
12214 – PVV – plastová kroužková střeva role	53	03246
12215 – PVV – tubulární film role	51	03248
12216 – PVV – obalový plast role	51,53	03249
12217 – PVV – jedlá kroužková střeva role	51	032410
12255 – PVV – Select role	51	032411
12218 – PVV – jedlá střeva po převíjení	51,53	03251
12219 – PVV – nejedlá střeva po převíjení	51,53	03252
12220 – PVV – kroužková střeva po převíjení	51,53	03253
12221 – PVV – plochý film po převíjení	51,53	03256
12222 – PVV – miniralen po převíjení	53	03255
12223 – PVV – plasty po převíjení	53	03254
12225 – PVV – tubulární film po převíjení	51,53	03257
12250 – PVV – kroužkové střevo po řasnění	51	03258.001
12228 – PVV – jedlá střeva po tisku	51,53	03261
12229 – PVV – nejedlá střeva po tisku	53	03262
12230 – PVV – kroužková střeva po tisku	51,53	03263
12231 – PVV – plochý film po tisku	53	03270
12232 – PVV – miniralen po tisku	53	03265
12233 – PVV – plasty po tisku	53	03264
12235 – PVV – tubulární film po tisku	53	03271
12263 – PVV – Fibrous po tisku	53	03268
12270 – PVV – oceňovací rozdíl z přecenění	500	03533.010

123 – Výrobky

12301 – Výrobky – klihovková střeva jedlá	500	03311
12302 – Výrobky – klihovková střeva nejedlá	500	03312
12303 – Výrobky – plastová střeva	500	03314
12304 – Výrobky – kroužková střeva	500	03313
12305 – Výrobky – Select	500	03322
12306 – Výrobky – provázek	500	03316
12307 – Výrobky – plochý film	500	03317
12308 – Výrobky – kolagenní gel	500	03319
12312 – Výrobky – miniralen	500	03315
12314 – Výrobky – plastová kroužková střeva	500	03318
12315 – Výrobky – tubulární film	500	03320
12317 – Výrobky – jedlá kroužková střeva	500	03321
12363 – Výrobky – střeva Fibrous	500	03351
12320 – Výrobky – masná výroba	500	59109
12370 – Výrobky – oceňovací rozdíl z přecenění	500	03532.010

13 – Zboží

131 – Pořízení zboží

13100 – Pořízení zboží 500

132 – Zboží na skladě

13201 – Zboží na skladě – prodejní automaty 500 59108
13261 – Zboží na skladě – Coria 500 03332
13262 – Zboží na skladě – sít'ky Nomax 500 03394
13263 – Zboží na skladě – sít'ky Bonpack 500 03393
13264 – Zboží na skladě – W/P 500 03340.100
13265 – Zboží na skladě – Devro edible 500 03320
13266 – Zboží na skladě – Devro film 500 03330
13268 – Zboží na skladě – Scotnet 500 03392
13269 – Zboží na skladě – Fibrous ZIP 500 03351.100

13270 – Zboží na skladě – oceň. rozdíl z přec. 500 03536
13279 – Zboží na skladě – oceň. rozdíl z přec. – ost. 500 59210.300
13283 – Zboží na skladě – oceň. odchylka – nákup 500 32400.050
13284 – Zboží na skladě – Teepak – oceň. odch. – nákup 500 32400.060
13285 – Zboží na skladě – Devro – oceň. odch. – nákup 500 32400.070
13289 – Zboží na skladě – ostatní – oceň. odch. – nákup 500 59223

13293 – Zboží na skladě – oceň.odchylka – rozpuštění 500
13294 – Zboží na skladě – Teepak – oceň.odchylka – rozp. 500
13295 – Zboží na skladě – Devro – oceň.odchylky – rozp. 500
13299 – Zboží na skladě – ostatní – oceň.odchylky – rozp. 500 59233.100

139 – Zboží na cestě

13900 – Zboží na cestě 500 03399

19 – Opravné položky k zásobám

191 – Opravná položka k materiálu

19101 – OP k materiálu – nepotřebné zásoby (ND, rež.) 500 59240
19102 – OP k materiálu – výrobní obaly 500 03511.020
19111 – OP k materiálu – klihovka 500 03511.010
19112 – OP k materiálu – přímý výrobní materiál 500 03511.030
19113 – OP k materiálu – granulát 500 03511.040
19114 – OP k materiálu – barvy a pigmenty 500 03511.050
19115 – OP k materiálu – nakupovaná střeva 500 03511.060

194 – Opravná položka k výrobkům

19401 – Opravná položka k výrobkům 500 03512.010

196 – Opravná položka ke zboží

19600 – Opravná položka ke zboží 500 03513.010

3.3 Návrh řešení změny oceňování zásob

V současné době je tedy účetnictví vedeno primárně dle české účetní legislativy, po skončení každého Devro měsíce jsou pro potřeby reportingu účetní data převáděna do standardů IFRS. Po spuštění nové verze informačního systému bude účetnictví vedeno primárně dle standardů IFRS, na konci účetního období budou data transformována dle české účetní legislativy pro sestavení statutárních výkazů a zjištění daňového základu. Minimálně v roce 2011 budou účetní data transformována dle ČÚL i po skončení každého Devro měsíce, kvůli poskytování statutárních dat spolupracujícím bankovním ústavům a zejména auditorům. Níže jsou popsány nutné změny v oceňování jednotlivých druhů zásob.

3.3.1 Materiálové zásoby

Materiálové zásoby se sledují ve formě standardních skladových cen, v případě nákupu v cizí měně je použit rozpočtový kurz, a odchylek k těmto cenám. Standardní ceny jsou platné po celý kalendářní rok. Skladové ceny stanovuje útvar logistiky při tvorbě rozpočtu na další účetní období a to následovně:

- hlavní výrobní materiál – množství a ceny dle plánu výroby, případně dle očekávaných změn na trhu;
- obaly – podle očekávaných změn na trhu;
- režijní materiál – stanovení budoucích cen na základě revidovaných posledních nákupů, resp. dle očekávaných změn na trhu.

Tento způsob sledování výrobních materiálů se s přechodem na novou verzi informačního systému měnit nebude, ke změně však dojde u sledování a rozpuštění odchylek. Ve stávajícím systému odchylky vstupují do rozvahy, při rozpouštění jsou pak účtovány na příslušné nákladové účty a ovlivňují tak výkaz zisku a ztráty. V novém informačním systému budou, dle standardů IFRS, odchylky vstupovat prostřednictvím příslušných nákladových účtů do výkazu zisku a ztráty, nerozpuštěné odchylky (za nespotřebovaný materiál) budou účtovány na rozvahové účty. Výsledek je tedy stejný, jiný je pouze použitý postup.

3.3.2 Polotovary vlastní výroby a hotové výrobky

V současném systému jsou polotovary vlastní výroby a hotové výrobky oceňovány pomocí standardních kalkulací na úrovni přímých výrobních nákladů, do kterých patří přímý materiál a přímé mzdy včetně odvodů. Výpočet těchto kalkulací vychází z technologických norem spotřeb jednotlivých materiálů a přímé práce, což je doba práce na příslušném pracovišti. V nové verzi informačního systému budou již polotovary vlastní výroby a hotové výrobky oceňovány pomocí standardních kalkulací na úrovni vlastních nákladů výroby, interně označovaných jako manufacturing cost. V této úrovni jsou v kalkulaci zahrnuty následující položky:

- přímý materiál;
- přímé mzdy
- přímá režie – režie výrobních středisek, hlavní položky energie, odpisy, opravy a údržba;
- nepřímá režie – režie ostatních středisek, kromě výzkumných, distribučních, administrativních a obchodních.

Režijní náklady jsou k polotovarům vlastní výroby a k hotovým výrobkům přiřazeny v závislosti na době trvání příslušného výrobního cyklu pro konkrétní výrobek prostřednictvím přímých mezd.

Příklad výpočtu přiřazení částky přímé a nepřímé režie na polotovar nejedlé střevo po extruzi - výše režie v závislosti na typu a kalibru střevo, každý s různou rychlostí extruze. Základem výpočtu je plánovaný objem výroby, který se vypočte z plánovaného výrobního fondu následujícím způsobem: počet dnů 365 * 24 hodin - tj. teoretický fond, ze kterého se odečtou hodiny plánované na čisticí směny, údržbu (vč. středních resp. generálních oprav), letní odstávku a hodiny ztracené z důvodu testů oddělení výzkumu a vývoje. Toto číslo se dále vynásobí plánovanou průměrnou rychlostí extruze, která vychází z kalibrového a typového mixu prodejů nejedlých střev.

Např.: počet hodin 73 916 x rychlost 1 494 / 1 000 = 110 431 plán výroby v tis. m.

Celkové přímé a nepřímé režie pro kalkulované ceny polotovarů a hotových výrobků pocházejí z rozpočtů těchto režii, které se tvoří na základě požadavků jednotlivých středisek. Celkový rozpočet přímých a nepřímých režii připadajících na dané výrobní

středisko se vydělí výše vypočteným plánem výroby, výsledkem je přímá, resp. nepřímá, režie na tisíc metrů výroby. Obě rezie se sečtou dohromady a vznikne průměrná rezie na tisíc metrů výroby. Následně se rozpočtované celkové přímé mzdy vydělí také plánem výroby, výsledkem jsou přímé mzdy na tisíc metrů výroby. V dalším kroku výpočtu se vydělí průměrná rezie na tisíc metrů přímými mzdami na tisíc metrů, výsledkem je koeficient používaný k přiřazování rezie k výrobkům dle přímých mezd. Pokud je rychlost výroby vyšší než průměrná, jsou nižší přímé mzdy na tisíc metrů výrobku, a díky použití výše vypočteného koeficientu je na základě nižších přímých mezd nižší i přiřazená rezie. Pokud je rychlost výroby nižší než průměrná, je tomu naopak.

30026 Slozky kalkulacního vzorce Středisko. . . . JWIPN

Akce . . . . .
Položka. . . . MKD05000000
Nákladová metoda 22 Ocenění GAAP
Typ položky. . . M Vyrobeno

..Celkové náklady položky..
Simulované. . . 2,2130
Závazné . . . 2,2130
Poř.cena MJ . . 2,2130

Volitelné složky nákladů

		. . . . Závazné náklady		..Koeficient..		...Sazba...	
		Pro úroveň	Celkové	Kód nebo údaj	Kód nebo údaj		
Sl. nák							
A1	Přímý materiál		,7625				
A2	Odpad (zmetky)	,0811	,1251				
B1	Přímá práce	,2137	,3375				
X22		,6458	,9879	*B1	,2137	EXN2	3,0220

F4=Detailně . F13=Tarify . F15=Závazné/Simulované . F21=Koeficienty F24=Funkce

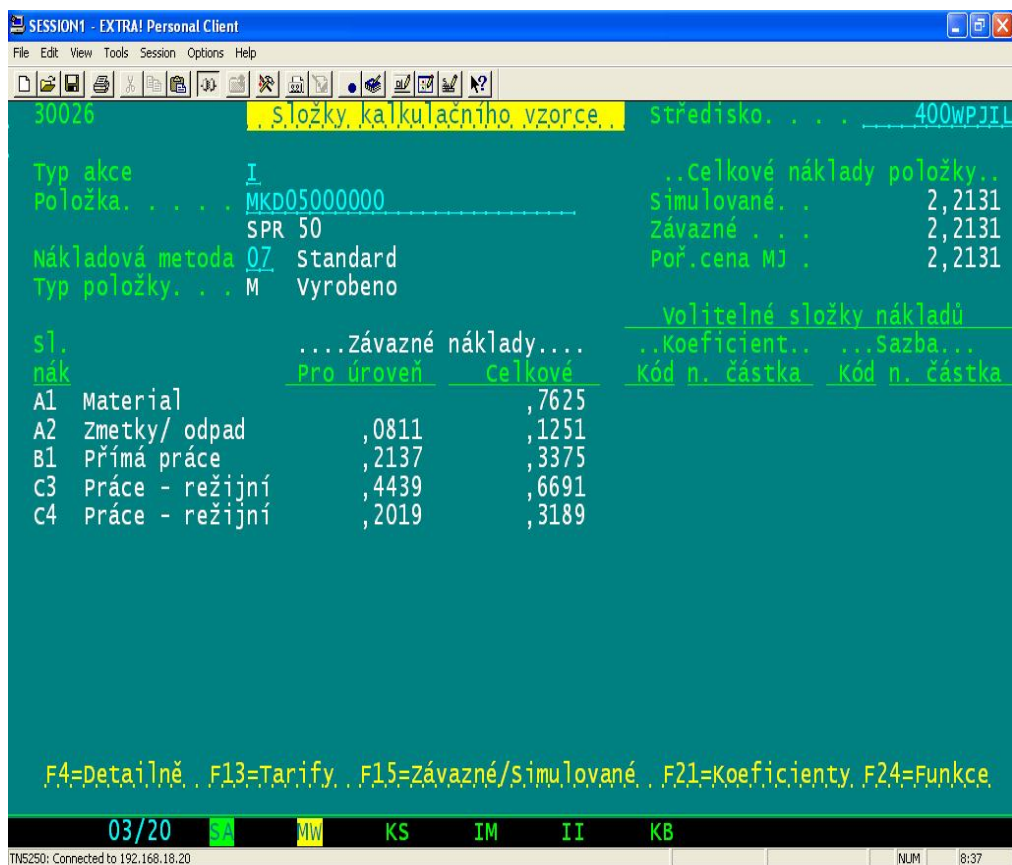
03/20 SA MW KS IM II KB

TNS250: Connected to 172.30.0.1

Obrázek 2: Složky kalkulačního vzorce ve starém informačním systému

Pramen: Devro s.r.o., J.D. Edwards, X22 je přímá a nepřímá rezie dohromady

V novém systému bude výpočet probíhat na stejném principu s tím rozdílem, že místo přímých mezd má nyní každé pracoviště spočítanou tzv. sazbu pracoviště. Přímá a nepřímá rezie se na výrobek bude přidělovat každá zvlášť a to na základě procentní přírážky k sazbě pracoviště (pracoviště je dále nedělitelné, středisko může obsahovat více pracovišť).

Obrázek 3: Složky kalkulačního vzorce v novém informačním systému

Pramen: Devro s.r.o., J.D. Edwards, C3 je přímá režie, C4 je nepřímá režie

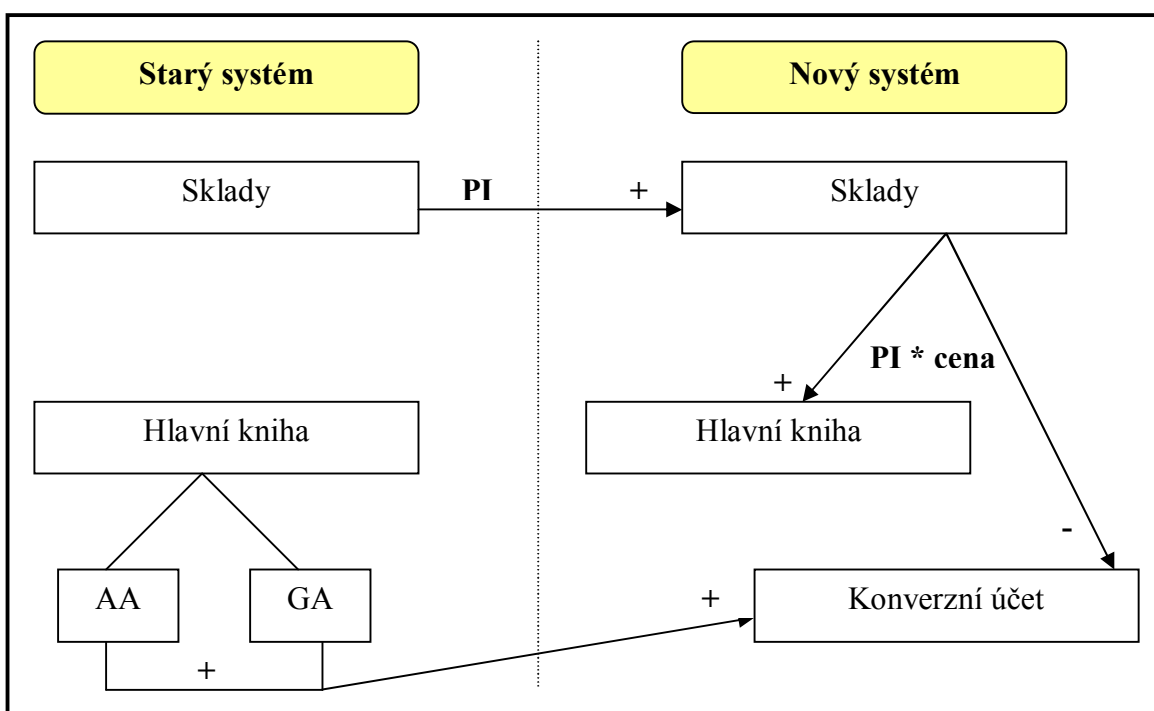
3.3.3 Systém přenosu zásob v rámci informačního systému

Přenos zásob ze starého systému do nového bude probíhat ze dvou zdrojů, kvůli následné kontrole správnosti tohoto přenosu. V rámci starého systému bude přenos probíhat ze dvou zdrojů – ze skladů a z hlavní knihy. V novém systému bude přenos také na dvě místa – na sklady a na hlavní knihu. V hlavní knize má každá položka dva účty – standardní a konverzní.

Prvním, hlavním, zdrojem jsou tedy sklady, ze kterých bude probíhat přenos pomocí dokladů fyzické inventury (značených PI) na sklady v novém systému – v této fázi se jedná pouze o přenos množství mezi sklady, bez ohledu na ceny. Přenesená množství jednotlivých položek zásob budou následně zkontrolována.

Druhým zdrojem pro přenos zásob je hlavní kniha, která se ve starém systému dále dělí na knihu AA a knihu GA. V knize AA je hodnota zásob dle ČÚL, v knize GA je zachycen rozdíl mezi oceněním dle ČÚL a dle IFRS. Součet knih AA a GA tak dává ocenění zásob dle standardů IFRS. Právě tento součet bude přenesen s plusovým znaménkem na příslušný konverzní účet.

Další krok přenosu zásob se odehraje již pouze v novém systému. V novém systému již budou zadané pouze ceny zásob dle ocenění metodou IFRS. Přenesené množství ze skladu se vynásobí touto novou cenou a výsledná částka se zaúčtuje s plusovým znaménkem na příslušný účet položky zásob v hlavní knize, s mínusovým znaménkem na konverzní účet dané položky. Tím by se zůstatek na konverzních účtech jednotlivých položek měl rovnat nule, pokud ne, bylo by nutné hledat příčiny. Tento proces je zachycen na následujícím obrázku.

Obrázek 4: Schematické zachycení přenosu zásob

Pramen: vlastní zpracování

4 Kvantifikace dopadu změn oceňování na vybrané ukazatele finanční analýzy

Tato kapitola je věnována srovnání dopadu změny oceňování na vybrané finanční ukazatele. Tím, že měsíční reporting pro mateřskou společnost probíhá ve standardech IFRS, je možné využít tato data pro zhodnocení dopadů změn ocenění pomocí některých ukazatelů finanční analýzy. Jsou zde uvedeny pouze ty ukazatele, do kterých vstupují zásoby – buď přímo, nebo např. prostřednictvím celkových aktiv.

Tato diplomová práce se zabývá rozdílem metody oceňování pouze u zásob, nejsou zde tedy řešeny další rozdíly oceňování, např. u stálých aktiv. Rozdíl ve velikosti zásob dle ČÚL a dle IFRS tedy neodpovídá rozdílu mezi celkovými aktivy dle těchto dvou standardů – právě z důvodu rozdílů v oceňování dalších položek aktiv, resp. některých rozdílů členění na straně pasiv.

4.1 Analýza stavových ukazatelů

Při analýze stavových ukazatelů jsou zkoumány položky pomocí horizontální a vertikální analýzy finančních výkazů, čímž je možné vidět vývoj veličiny v čase nebo její strukturu ve vztahu k nějaké veličině celkové.

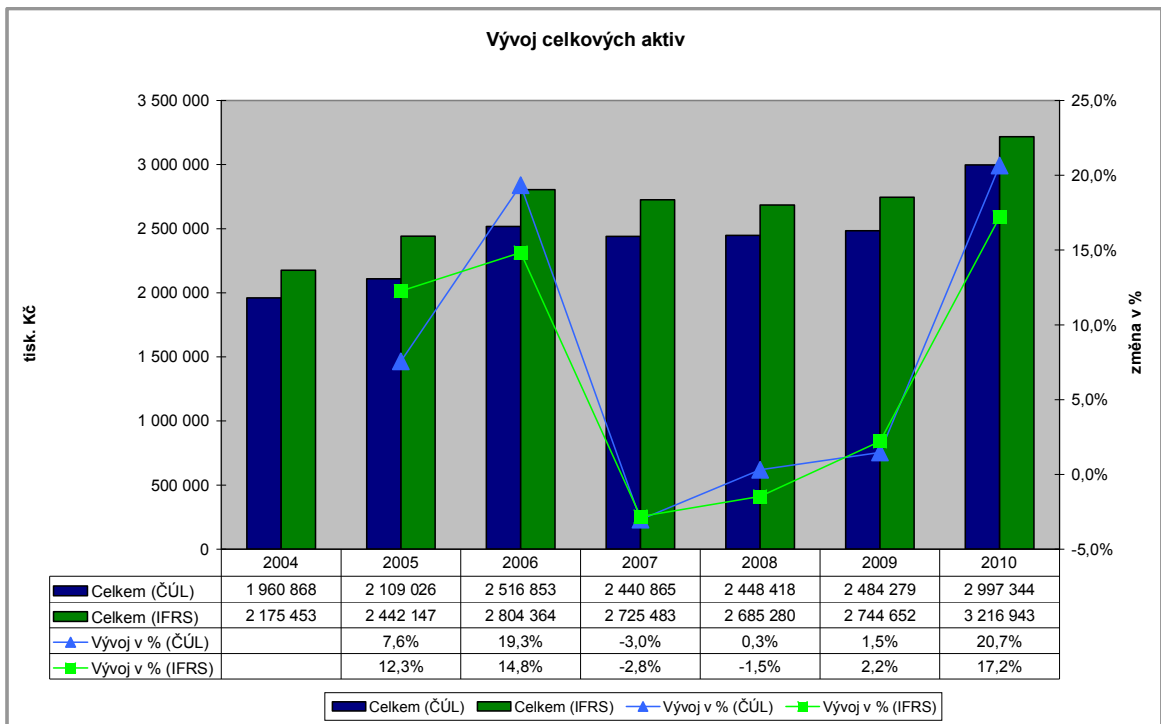
4.1.1 Horizontální analýza

Pomocí horizontální analýzy lze kvantifikovat meziroční změny jednotlivých položek, nejčastěji se k jejich vyjádření používají indexy (procentuální změny) a difference (absolutní rozdíly). Pro tuto analýzu je použit následující index:

$$I_{t-1}^i = \frac{B_i(t) - B_i(t-1)}{B_i(t-1)} \quad (22)$$

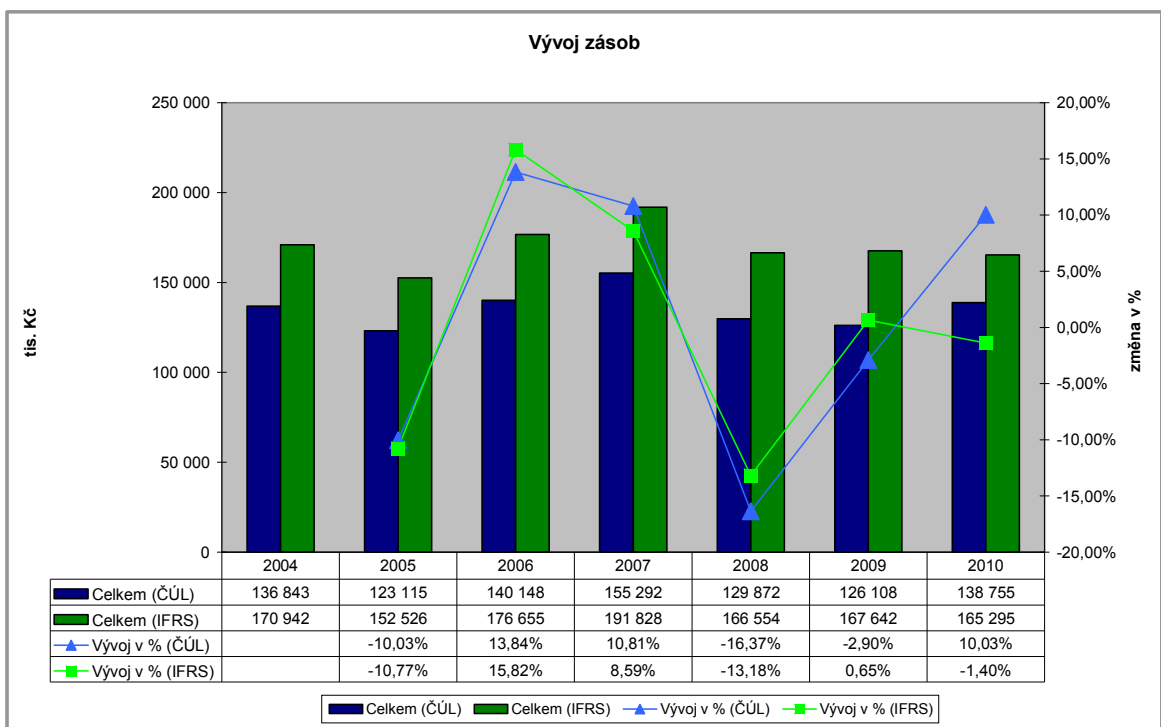
---

²² KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 10

Obrázek 5: Vývoj celkových aktiv v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

Obrázek 6: Vývoj celkových zásob v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

Objem celkových aktiv, resp. zásob má dle obou účetních metod v podstatě shodný vývoj. Kolísání rozdílu velikosti celkových zásob mezi oběma metodami je zapříčiněno tím, že dle standardů IFRS dochází, na rozdíl od ČÚL, ke sledování a rozpouštění odchylek nejen u nakupovaných zásob, ale také u polotovarů vlastní výroby a hotových výrobků. Tento rozdíl je nejvíce patrný v roce 2010, kdy dle ČÚL došlo k meziročnímu nárůstu objemu zásob o zhruba 10%, dle IFRS však k meziročnímu poklesu o téměř 1,5%. Použití účetních dat pro tuto finanční analýzu, používaných pro reportování mateřské společnosti dle standardů IFRS, tak plně nezohledňuje nárůst objemu celkových zásob, ke kterému dojde po změně metody oceňování. Resp. nárůst je shodný u obou metod, netto u metody IFRS je díky odchylkám u polotovarů vlastní výroby a hotových výrobků nižší. Sledování odchylek u metody IFRS však lépe reflektuje reálnou hodnotu zásob.

4.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza analyzuje jednotlivé položky finančních výkazů v relaci k nějaké veličině, v případě rozvahy se jedná o procentní poměr celkové bilanční sumy nebo jejich podpoložek na jednotlivých položkách. Vzorec pro výpočet je následující:

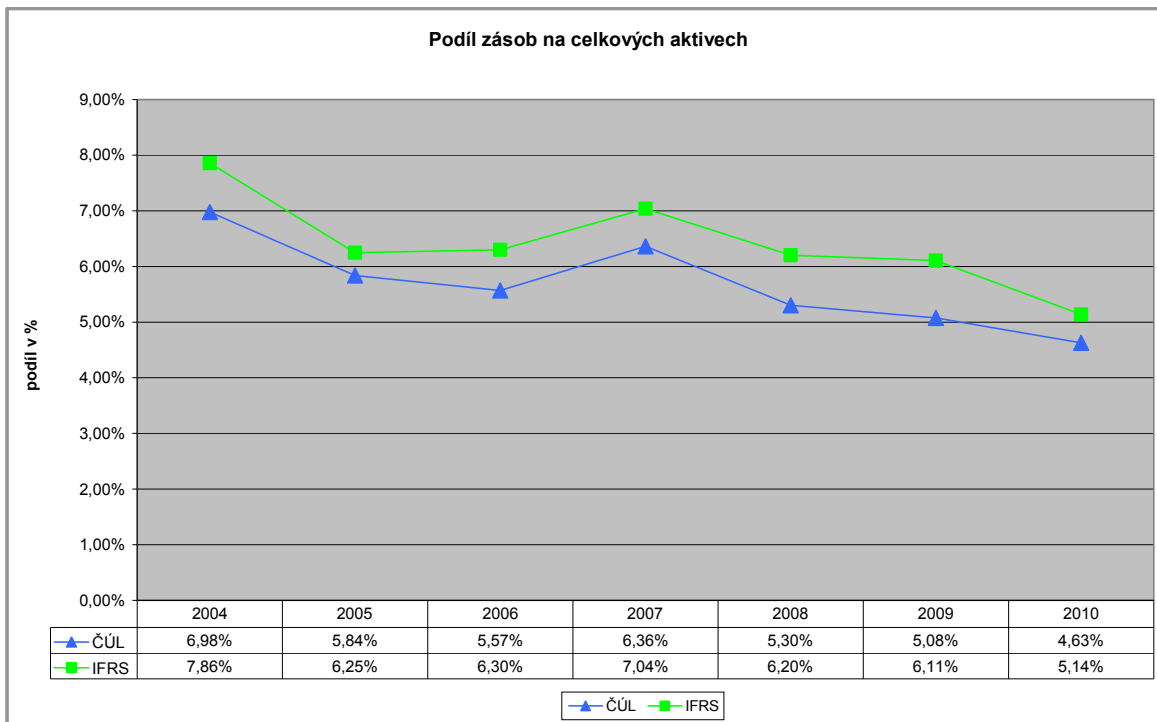
$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} \quad (23)$$

Z grafu je patrný shodný vývoj podílu zásob nezávisle na ocenění. U zásob oceněných dle metody IFRS lze vidět vyšší podíl na celkových aktivech než u zásob oceněných dle ČÚL v přímých výrobních nákladech. Ve statutárních výkazech bude podíl zásob na celkových aktivech ještě o něco vyšší než u níže zobrazené metody dle IFRS, právě kvůli absenci sledování a rozpouštění odchylek u polotovarů vlastní výroby a hotových výrobků, zmiňované v kapitole 4.1.1 Horizontální analýza.

---

²³ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 13

Obrázek 7: Vývoj podílu zásob na celkových aktivech v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

4.2 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza pomocí poměrových ukazatelů vychází z veřejně dostupných údajů, účetních výkazů, a je jednou z nejpoužívanějších metod finanční analýzy. V diplomové práci jsou použity následující skupiny ukazatelů:

- ukazatele rentability;
- ukazatele aktivity;
- ukazatele zadluženosti;
- ukazatele likvidity.

Pro účel této práce se budeme zajímat o trend jednotlivých ukazatelů, popř. srovnání s doporučenými hodnotami, a srovnání obou metod ocenění zásob používaných ve společnosti Devro s.r.o.

4.2.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability patří v praxi k nejsledovanějším ukazatelům vzhledem k tomu, že informují o efektu dosaženém pomocí vloženého kapitálu. V literatuře se uvádějí tyto ukazatele, rentabilita vlastního kapitálu (ROE), rentabilita celkových aktiv (ROA), rentabilita dlouhodobého investičního kapitálu (ROCE), rentabilita tržeb (ROS) a finanční páka. Z hlediska porovnání metody oceňování zásob budou použity ukazatele ROA a finanční páka.

Ukazatel ROA

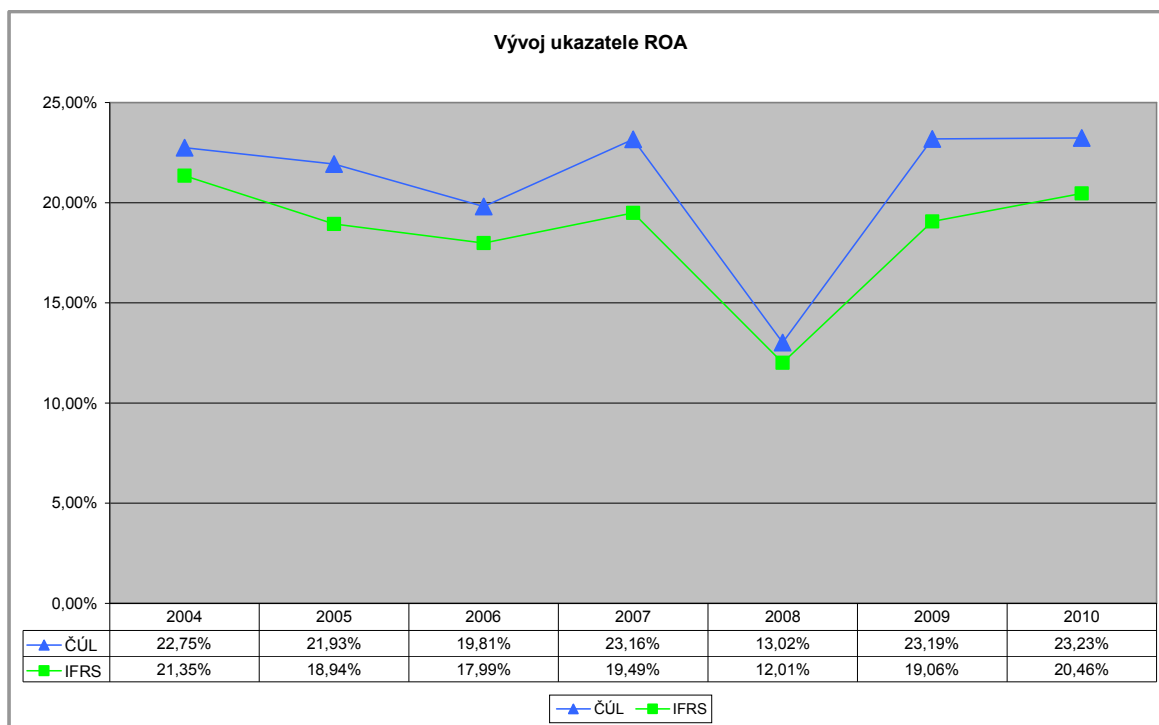
Ukazatel rentability celkových aktiv by měl odrážet, jakého efektu bylo dosaženo z celkových aktiv. Kvůli vyloučení porovnávacích rozdílů mezi podniky s rozdílnou kapitálovou strukturou se pro výpočet ukazatele ROA používá hrubý zisk, tzv. EBIT. Obrátkovost celkových aktiv se používá např. pro srovnání s ukazatelem ROE, lze tak zjistit zda podnik dosahuje hodnot ukazatele ROA pomocí nízkých marží a vysoké obrátkovosti nebo naopak.

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{Celková aktiva}} \quad (24)$$

Z grafu je patrný relativně stabilní vývoj ukazatele v posledních letech, výrazněji nižší hodnota ukazatele v roce 2008 je zapříčiněna meziročním poklesem hospodářského výsledku o zhruba 45 %. Díky vyšší hodnotě celkových aktiv oceněných dle metody IFRS je hodnota tohoto ukazatele nižší než v případě ocenění dle ČÚL. Pro adekvátní doplnění tohoto ukazatele je níže uveden graf ukazatele obrátu celkových aktiv, jehož pokles negativně působí právě na ukazatel ROA. Spolu s výše uvedenou horizontální analýzou, lze posoudit, zda mírný pokles ukazatele obrátu celkových zásob je negativní nebo ne. Podle těchto doplňujících ukazatelů lze dovodit, kdy došlo k navýšení celkových aktiv, resp. k investicím do stálého majetku, a tím pádem se vytváří růstový potenciál do budoucna.

---

²⁴ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 30

Obrázek 8: Vývoj ukazatele ROA v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

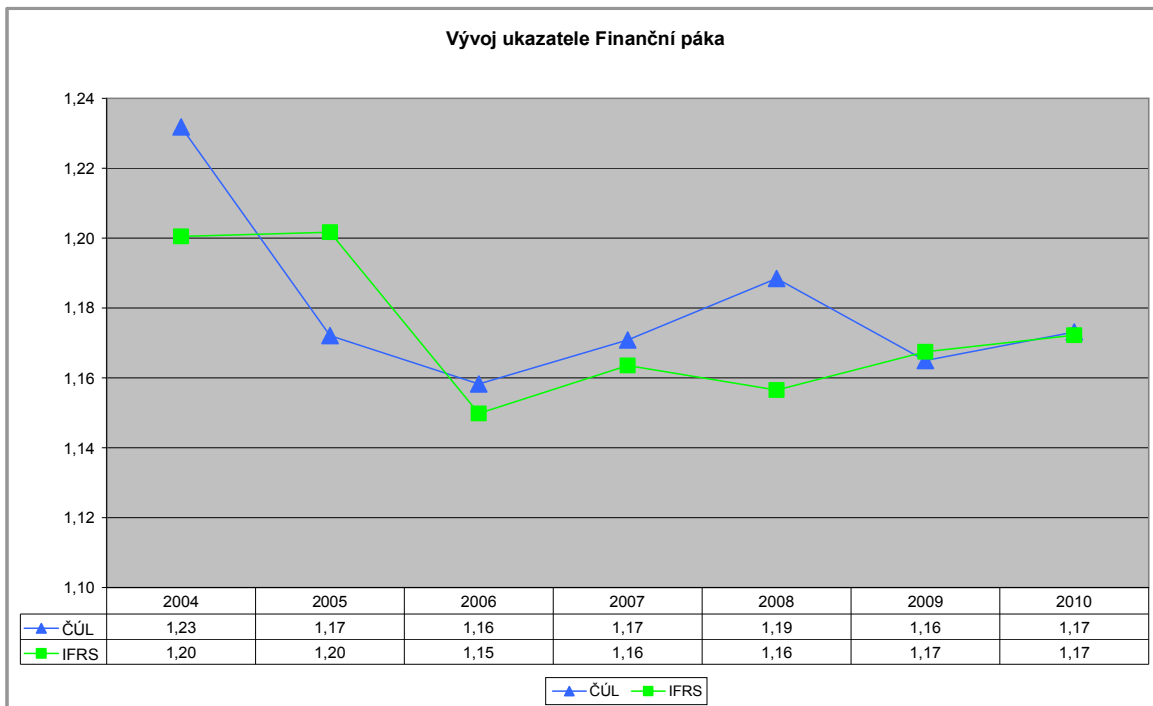
Finanční páka

Analýza finanční páky udává efekt zvyšování rentability vlastního kapitálu při použití cizího kapitálu v kapitálové struktuře podniku, zdali je zadlužování pro podnik ještě výhodné. Pokud je úroková míra cizích zdrojů vyšší než výnosnost aktiv, potom použití cizího kapitálu snižuje výnosnost vlastního kapitálu. Doporučená hodnota je kladná – tzn. ukazatel ROE > ukazatel ROA. Pokud je hodnota větší než 1, použití cizích zdrojů ukazatel ROE zvyšuje, pokud je hodnota menší než 1, ukazatel ROE se snižuje.

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (25)$$

Z grafu je patrný shodný trend tohoto ukazatele nezávisle na metodě ocenění, mezi hodnotami v jednotlivých letech jsou pouze malé rozdíly. Hodnoty ukazatele jsou větší než 1, lze tedy předpokládat zvýšení ukazatele ROE při vyšším využití cizího kapitálu.

²⁵ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 31

Obrázek 9: Vývoj ukazatele Finanční páka v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

4.2.2 Ukazatele aktivity

Analýza ukazatelů aktivity znázorňuje, jak společnost využívá svá aktiva. Protože ukazatel poměřuje tokovou veličinu k veličině stavové, je možné ho vyjádřit dvěma způsoby:

- rychlost obratu (obrátkovost) – počet obrátek za období;
- doba obratu – počet dní, po který trvá jedna obrátka.

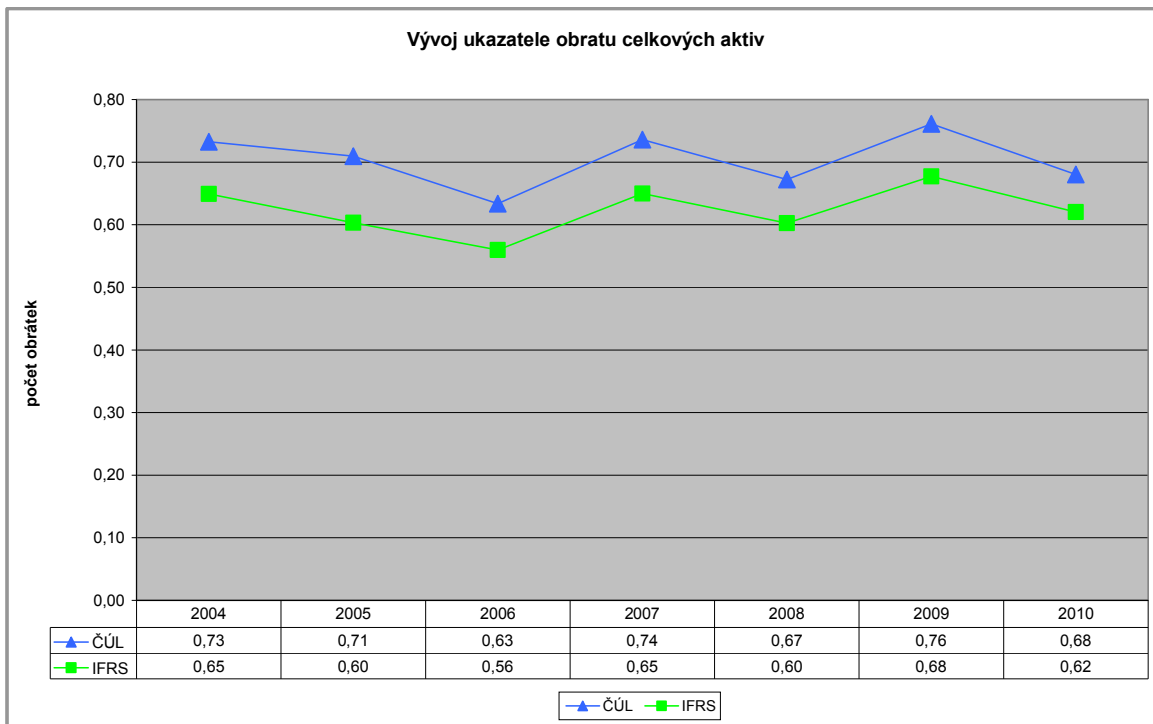
Z hlediska správné vypovídací hodnoty by tyto ukazatele měly být posuzovány ve vztahu k odvětví, ve kterém podnik působí.

Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv udává počet obrátek celkových aktiv v tržbách za daný časový úsek – jeden rok.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Celková aktiva}} \quad (26)$$

²⁶ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 32

Obrázek 10: Vývoj ukazatele obrátu celkových aktiv v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

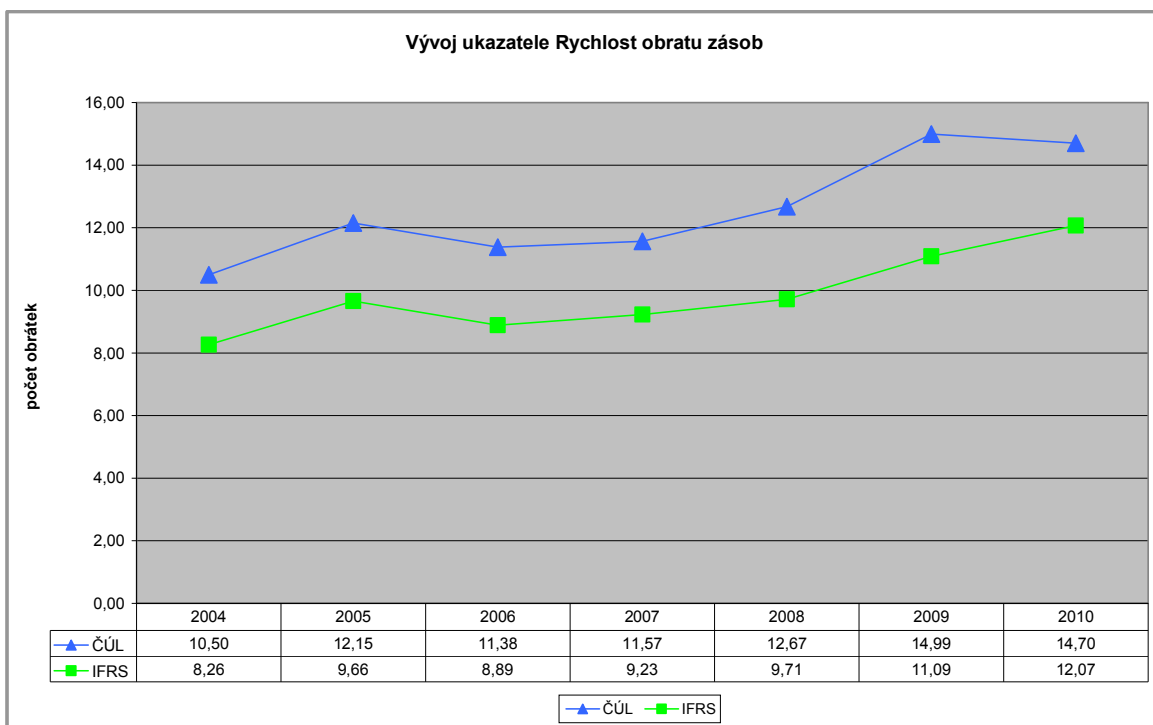
Rychlost obrátu zásob, doba obrátu zásob

Tento ukazatel zobrazuje počet obrátek za rok, resp. průměrný počet dní, po které jsou zásoby v podniku vázány. Počet obrátek by měl v čase stoupat, doba obrátu zásob by se měla snižovat.

$$\text{Rychlost obrátu zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}; \quad \text{doba obrátu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\frac{\text{Tržby}}{360}} \quad (27)$$

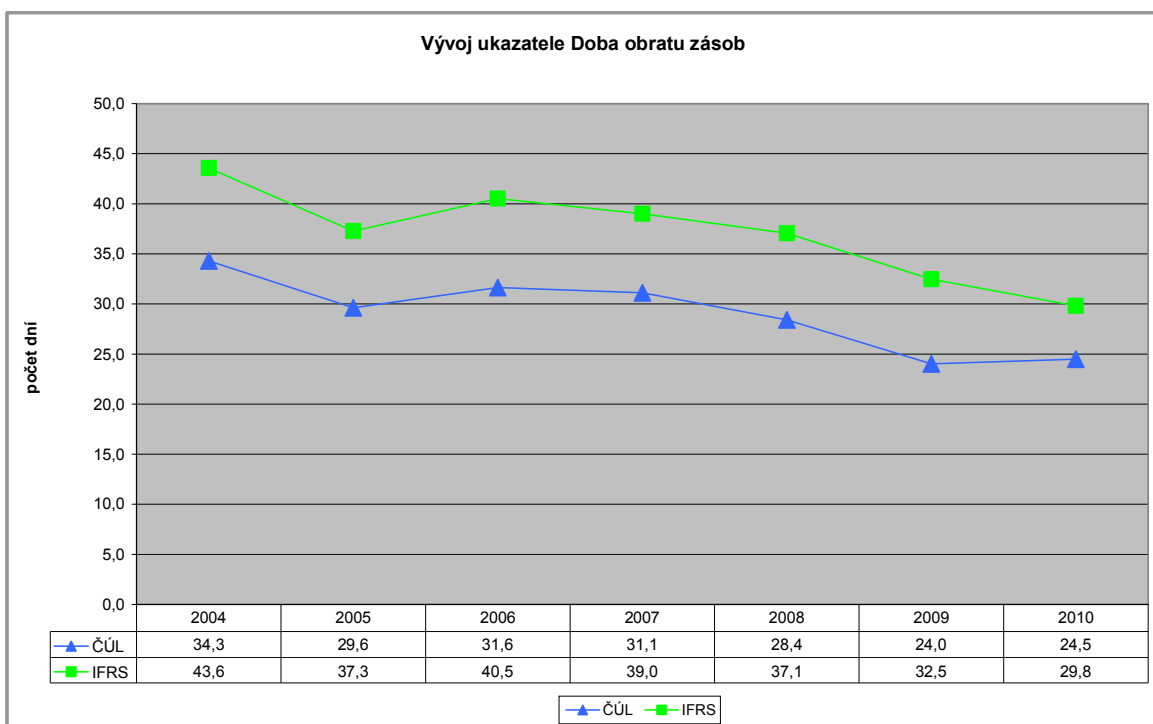
Z grafu je patrný vzrůstající trend počtu obrátek zásob za účetní období, což je pozitivní znak. Ukazatel doby obrátu zásob má naopak klesající trend, což ale znamená pozitivní trend vývoje. U obou ukazatelů je zřetelně patrný vliv metody ocenění na výslednou hodnotu těchto ukazatelů.

²⁷ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 32

Obrázek 11: Vývoj ukazatele Rychlost obratu zásob v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

Obrázek 12: Vývoj ukazatele Doba obratu zásob v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

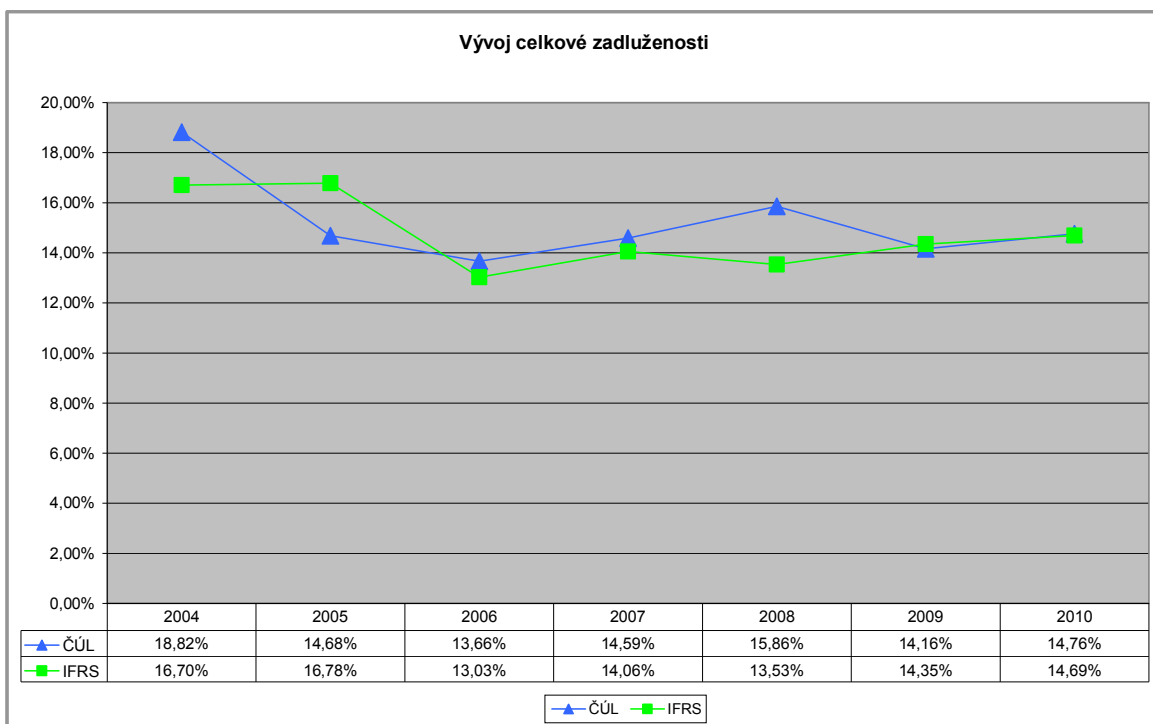
4.2.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti sledují vztah mezi cizími zdroji a vlastními zdroji. I vysoká zadluženost však nemusí být negativním znakem, neboť v dobře fungující firmě může vysoká finanční páka přispívat k vyšší rentabilitě vlastního kapitálu.

Celková zadluženost

Celková zadluženost vyjadřuje poměr financování celkových aktiv pomocí dluhu, čímž poskytuje informace věřitelům při investování do firmy.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Celková aktiva}} \quad (28)$$

Obrázek 13: Vývoj celkové zadluženosti v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

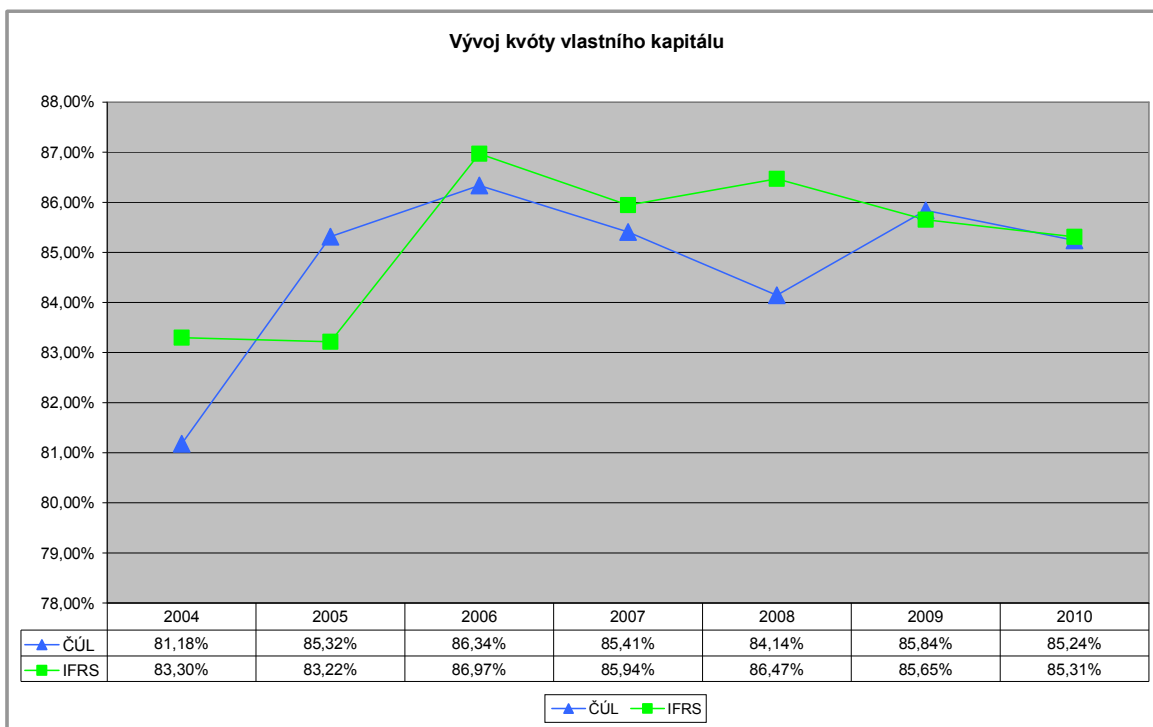
²⁸ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 33

Jak vyplývá z grafu, vývoj ukazatele je v případě obou metod ocenění v podstatě shodný. Bohužel vypovídací schopnost vlivu metody ocenění zásob je značně zkreslená, neboť mezi ČÚL a IFRS existuje také rozdíl v pohledu na cizí zdroje, resp. na rezervy. Zatímco v rozvaze dle ČÚL jsou v cizích zdrojích zahrnuty ostatní rezervy a rezerva na daň z příjmu, v rozvaze dle IFRS jsou tyto položky zahrnuty do nerozděleného zisku a jsou tak součástí vlastního kapitálu. Toto platí i pro následující ukazatel – kvóta vlastního kapitálu.

Kvóta vlastního kapitálu

Tento ukazatel je doplňkem ukazatele celkové zadluženosti, informuje o míře financování celkových aktiv pomocí vlastního kapitálu.

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \quad (29)$$

Obrázek 14: Vývoj ukazatele kvóta vlastního kapitálu v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

²⁹ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 33

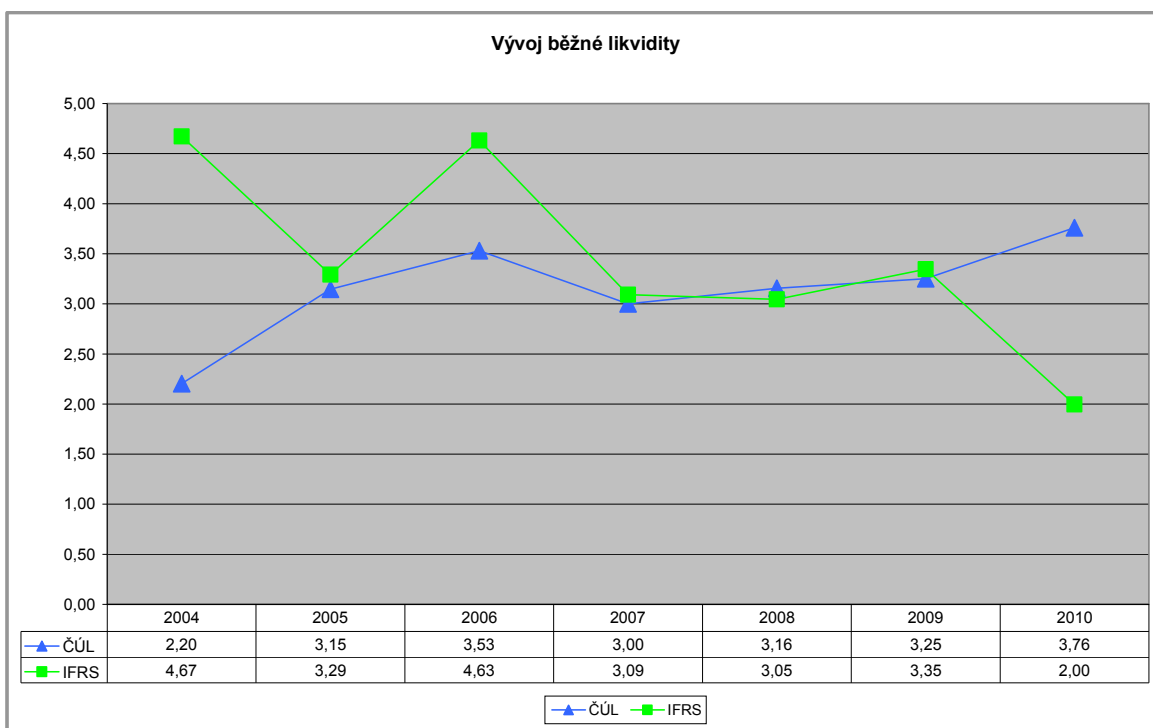
4.2.4 Ukazatele likvidity

Likvidita představuje schopnost podniku spočívající v přeměně majetku na peněžní prostředky, které je možné použít na úhradu závazků. Analýza likvidity pak zkoumá schopnost podniku hradit své krátkodobé závazky.

Běžná likvidita (likvidita 3. stupně)

Tento ukazatel znázorňuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky společnosti. Doporučené hodnoty tohoto ukazatele jsou 1,5 až 3.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (30)$$

Obrázek 15: Vývoj běžné likvidity v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

Z grafu je patrný shodný vývoj tohoto ukazatele, hodnoty ukazují na dobrou schopnost podniku splácet své závazky. Rozdíly mezi ukazateli jsou dány různou velikostí

³⁰ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 34

krátkodobých závazků v jednotlivých letech, kdy podle ČÚL jsou některé položky zahrnuty, dle IFRS však do krátkodobých závazků nepatří.

4.3 Analýza soustav ukazatelů

Pomocí analýzy soustav ukazatelů můžeme poměrně přesně určit příčiny finančních problémů podniku a následně určit i kritický vývoj. Pomocí těchto ukazatelů můžeme také hodnotit bonitu firmy. Tyto výsledky se následně využívají při hodnocení rizika, například při poskytování úvěrů, nejsou však důležité pouze pro bankovní instituce, ale také pro potencionální investory, pro management a vlastníky firmy.

4.3.1 Kralickův rychlý test

V tomto testu jsou z jednotlivých skupin ukazatelů vybrány čtyři ukazatele, podle jejich výsledných hodnot jsou přidělovány body. Kralickův rychlý test využívá tyto ukazatele: kvótu vlastního kapitálu, dobu splácení dluhu z cash flow, rentabilitu tržeb a rentabilitu aktiv. Na základě dosažených hodnot za jednotlivé ukazatele se firmě přidělí body, výsledná známka se stanoví jako prostý aritmetický průměr bodů za jednotlivé ukazatele. Systém přidělování bodů je uveden v následující tabulce.

Tabulka 4: Kralickův rychlý test – systém hodnocení ukazatelů

Ukazatel	výborně	velmi dobře	dobře	špatně	ohrožení
	1	2	3	4	5
kvóta vlastního kapitálu	>	>	>	>	
	30%	20%	10%	0%	negativní
doba splácení dluhu z CF	<	<	<	>	>
	3	5	12	12	30
cash flow v tržbách	>	>	>	>	
	10%	8%	5%	0%	negativní
ROA	>	>	>	>	
	15%	12%	8%	0%	negativní

Pramen: KISLINGEROVA E., HNILICA J., Finanční analýza krok za krokem, s. 75

Níže jsou již uvedeny tabulky s hodnocením společnosti Devro s.r.o., výsledky jsou jak pro účetní údaje dle ČÚL tak pro účetní údaje dle IFRS.

Tabulka 5: Kralickův rychlý test – dle ČÚL

Hodnocení firmy	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
kvóta vlastního kapitálu	1	1	1	1	1	1	1
doba splácení dluhu z CF	1	1	1	1	1	1	1
cash flow v tržbách	1	1	1	1	1	1	1
ROA	1	1	1	1	2	1	1
Výsledná známka	1	1	1	1	1,25	1	1

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

Tabulka 6: Kralickův rychlý test – dle IFRS

Hodnocení firmy	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
kvóta vlastního kapitálu	1	1	1	1	1	1	1
doba splácení dluhu z CF	1	1	1	1	1	1	1
cash flow v tržbách	1	1	1	1	1	1	1
ROA	1	1	1	1	2	1	1
Výsledná známka	1	1	1	1	1,25	1	1

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

Z tabulek je patrné, že společnost Devro s.r.o. vykazuje velmi dobré výsledky tohoto testu, neboť výsledky lepší než 2 značí bonitní firmu. Rozdíl mezi oběma standardy je u tohoto ukazatele zanedbatelný, společnost vykazuje u obou standardů podobné výsledky ukazatelů, které obdrží při hodnocení shodný počet bodů.

4.3.2 Altmanův index důvěryhodnosti

Prof. Edward Altman na základě statistické analýzy souboru firem vymezil několik ukazatelů, které statisticky dokázaly předpovídat finanční krach firmy, jednalo se o tzv. diskriminační analýzu. Touto metodou došel k následující rovnici, která nejlépe rozlišovala mezi firmami, které zbankrotovaly, a které přežily.

$$Z = 0,717 \times X_1 + 0,847 \times X_2 + 3,107 \times X_3 + 0,420 \times X_4 + 0,998 \times X_5, \text{ kde} \quad (31)$$

X_1 – čistý pracovní kapitál / celková aktiva,

X_2 – nerozdělený hospodářský výsledek minulých období / celková aktiva,

X_3 – EBIT / celková aktiva,

X_4 – vlastní kapitál / celkové dluhy,

X_5 – tržby / celková aktiva.

Tabulka 7: Interpretace hodnoty Z faktoru

VÝSLEDNÁ TABULKA - INTERPRETACE HODNOTY Z FAKTORU	
Z FAKTOR > 2,9	můžeme předpovídat uspokojivou finanční situaci
1,2 < Z FAKTOR < 2,9	"šedá zóna" nevyhraněných výsledků
Z FAKTOR < 1,2	firma je ohrožena vážnými finančními problémy

Pramen: KISLINGEROVÁ E., HNILICA J., Finanční analýza krok za krokem, s. 79

Tabulka 8: Z faktor dle ČÚL

Ukazatel	Váha	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
X1	0,717	0,17	0,20	0,20	0,17	0,19	0,15	0,21
X2	0,847	0,37	0,44	0,52	0,50	0,49	0,51	0,56
X3	3,107	0,23	0,22	0,20	0,23	0,13	0,23	0,23
X4	0,420	2,01	2,39	2,15	2,08	1,91	2,10	1,67
X5	0,998	0,73	0,71	0,63	0,74	0,67	0,76	0,68
Z FAKTOR		2,72	2,91	2,73	2,87	2,43	2,90	2,73

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

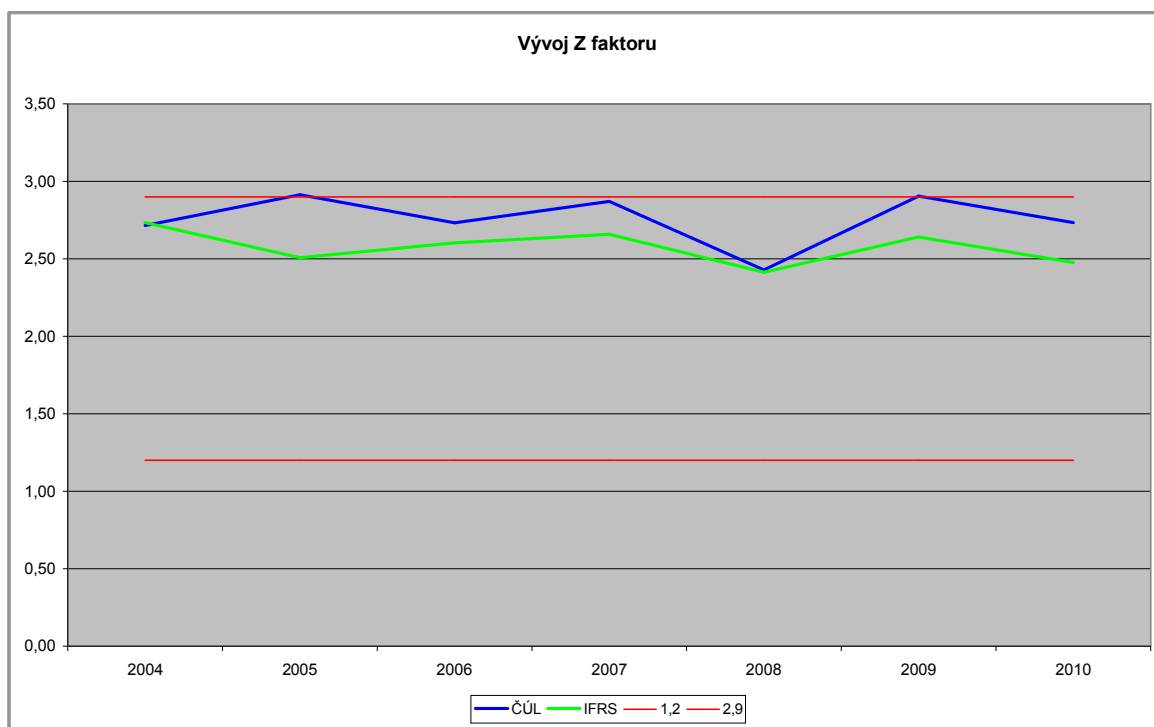
³¹ Kislingerová, E., Hnilica, J.: *Finanční analýza krok za krokem*, s. 79

Tabulka 9: Z faktor dle IFRS

Ukazatel	Váha	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
X1	0,717	0,24	0,18	0,19	0,15	0,14	0,14	0,07
X2	0,847	0,47	0,51	0,59	0,57	0,57	0,57	0,61
X3	3,107	0,21	0,19	0,18	0,19	0,12	0,19	0,20
X4	0,420	2,04	1,81	2,03	1,93	2,04	1,88	1,57
X5	0,998	0,65	0,60	0,56	0,65	0,60	0,68	0,62
Z FAKTOR		2,73	2,51	2,60	2,66	2,41	2,64	2,48

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

Z tabulek je patrné, že hodnoty Z faktoru se víceméně pohybují v tzv. šedé zóně nevyhraněných výsledků. Patrný je také rozdíl mezi použitými účetními metodami, u této analýzy mají již výraznější vliv než u Kralickova rychlého testu. Nejedná se však pouze o rozdíl v ocenění zásob, ale i u dalších položek aktiv. Rozdíly panují také v pohledu na náklady a výnosy – a tedy v různých hospodářských výsledcích. Z faktor sestavený z účetních dat dle ČÚL se pohybuje téměř u horní hranice tzv. šedé zóny, hodnoty Z faktoru z účetních dat dle IFRS jsou ve většině sledovaných let nižší.

Obrázek 16: Vývoj Z faktoru v letech 2004 – 2010

Pramen: účetní výkazy Devro s.r.o., vlastní zpracování

Závěr

Cílem této práce bylo navrhnout změny ve společnosti Devro s.r.o. z hlediska změny metody oceňování zásob a na základě srovnání účetních dat dle ČÚL a dat pro reportování mateřské společnosti dle standardů IFRS zhodnotit dopady na vybrané ukazatele finanční analýzy po aplikaci těchto standardů.

Problematikou nutných postupů z důvodu změn metody oceňování položek zásob se zabírala kapitola 3, na jejímž počátku proběhlo seznámení se současným a plánovaným stavem. Nejvýznamnější změnou projde metoda oceňování polotovarů vlastní výroby a hotových výrobků. Těmito kroky, nutnými k úspěšnému průběhu změny metody oceňování výše zmíněných položek, se zabývá podkapitola 3.3.2., kde jsou zachyceny postupy při kalkulování přímé a nepřímé režie. Díky tomuto navýšení účetní hodnoty polotovarů vlastní výroby a hotových výrobků dojde k zobrazení reálné hodnoty těchto položek zásob, a účetnictví tak bude lépe vypovídat o jejich akumulovaných nákladech. V závěru třetí kapitoly je popsán návrh přenosu jednotlivých položek zásob ze starého do nového informačního systému.

Pro porovnání dopadu metod ocenění zásob na vybrané finanční ukazatele byla použita standardní statutární účetní data a účetní data dle standardů IFRS, sloužící k přípravě reportů mateřské společnosti. Tato data kvůli řadě odlišností od ČÚL plně neodpovídají budoucím statutárním účetním datům po změně metody ocenění zásob, pro posouzení dopadů na vybrané finanční ukazatele pro účely této diplomové práce jsou i přesto dostačující.

Prvním krokem analýzy dopadů na finanční ukazatele byla horizontální a vertikální analýza rozvahy. Trend vývoje je nezávisle na použitých účetních standardech shodný, u standardů IFRS je patrný vyšší podíl zásob na celkových aktivech. Díky tomu však vykazují horší výsledky v ukazatelích aktivity, a to doby obratu zásob a rychlosti obratu zásob – méně obrátek zásob za rok, resp. delší dobu, po kterou jsou zásoby v podniku vázány. Vývoj těchto ukazatelů v čase má u obou použitých metod pozitivní trend.

Také ukazatel rentability celkový aktiv má dle metody IFRS nižší hodnotu, právě kvůli vyšší celkové hodnotě aktiv. Pro ukazatel finanční páky by tato vlastnost byla naopak pozitivní, v použitých účetních datech však panují rozdíly také na straně pasiv, kdy dle ČÚL jsou některé rezervy zdrojem cizím, dle IFRS však patří do nerozděleného hospodářského výsledku a tedy do vlastních zdrojů. Ukazatel finanční páky je tak tímto rozdílem ovlivněn, stejně jako ukazatel celkové zadluženosti, ukazatel kvóty vlastního kapitálu nebo ukazatel běžné likvidity, který se i přes tyto rozdíly pohybuje u obou metod nad doporučenými hodnotami.

Pro analýzu soustav ukazatelů byly použity dva ukazatele – Kralickův rychlý test a Altmanův index důvěryhodnosti. Kralickův rychlý test vyšel shodně nezávisle na použité účetní metodě. Kritéria hodnocení jednotlivých bodů tohoto testu jsou od sebe poměrně vzdálena, výsledky jednotlivých ukazatelů tak získaly u obou účetních metod shodné hodnocení. Celkový výsledek však ukazuje velmi dobré výsledky u obou těchto metod, dle Kralickova rychlého testu se tedy jedná o bonitní firmu. U Altmanova indexu důvěryhodnosti jsou rozdíly použitých účetních metod již lépe zřetelné, účetní data dle IFRS vykazují o trochu nižší celkové výsledky. Obě použité metody se však v průběhu sledovaného období pohybují pod horní hranicí tzv. šedé zóny.

Z použitých ukazatelů finanční analýzy lze tedy odvodit, že změna metody oceňování zásob bude mít vliv na tyto ukazatele, nebude se však jednat o zásadní změny ukazatelů s výrazným dopadem na hodnocení výkonnosti nebo finančního zdraví firmy. Díky letošní novelizaci zákona o účetnictví, která již umožňuje konsolidovaným společnostem sestavovat vlastní účetní závěrku dle standardů IFRS, se dá očekávat brzké přijetí těchto standardů pro sestavování účetní závěrky i ve společnosti Devro s.r.o. Případné dopady na vybrané finanční ukazatele by pak byly plně zobrazeny v této diplomové práci, resp. finanční analýze.

Seznam literatury

Citace:

ČECHOVÁ, A. *Manažerské účetnictví*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2006. 182 s. ISBN 80-251-1124-5.

DVOŘÁKOVÁ, D. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 2. aktualizované a rozšířené vyd. Brno: Computer Press, 2009. 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1.

IFRS do kapsy 2009 [online]. Praha: Deloitte, 2009, s. 32 [cit. 26.3.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.iasplus.com/dttpubs/2009pocketczech.pdf>>

KISLINGEROVÁ, E.; HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 134 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

Komora auditorů ČR [online]. Copyright (c) 2010 [citace 24.3.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.kacr.cz/article.asp?nDepartmentID=15&nArticleID=689&nLanguageID=1>>.

KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 18. aktualizované vyd. Praha: Bova Polygon, 2008. 413 s. ISBN 978-80-7273-152-7.

KOVANICOVÁ, D. aj. *Finanční účetnictví v kontextu současného vývoje*. 1. vyd. Praha: Polygon, 1997. 411 s. ISBN 80-85967-51-0.

KRÁL, B. aj. *Manažerské účetnictví*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2003. 547 s. ISBN 80-7261-062-7.

KRUPOVÁ, L.; VAŠEK, L.; ČERNÝ M.: *IAS / IFRS: mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: VOX, 2005. 1050 s. ISBN: 80-86324-44-3.

LOUŠA, F. *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*. 3. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 112 s. ISBN 80-247-0762-4.

Národní účetní rada [online]. Copyright (c)2005-2010 [citace 24.3.2011]. Dostupný z WWW: <<http://www.nur.cz/content/view/12/26/>>.

Státní pokladna v České republice [online]. Praha: KPMG, 2007, s. 33 [cit. 25.3.11]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Statni_pokladna_CR_prirucka_pdf.pdf>.

Účetnictví podnikatelů. 1. vyd. Ostrava-Hrabůvka: Sagit, 2010. 176 s. ISBN 978-80-7208-787-7.

Účetní zpravodaj [online]. Praha: Deloitte, listopad 2010, s. 2 [cit. 25.3.11]. Dostupný z WWW: <http://www.deloitte.com/assets/DcomCzechRepublic/Local%20Assets/Documents/Accounting%20News/ucetni_zpravodaj_1011.pdf>

Bibliografie:

Aplikace Mezinárodních účetních standardů IAS - praktická studie pro Českou republiku [online]. Praha: MFČR, 2004 [cit. 28.3.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Aplikace_IAS_prakticka_studie.pdf>.

FIREŠ, B.; ZELENKA, V. *Oceňování aktiv a dluhů v účetnictví*. 2. rozšířené vyd. Praha: Management Press, 1997. 175 s. ISBN 80-85943-24-7.

International Financial Reporting Standards 2010 Bound Volume. 2nd ed. London: IASB, 2010. 3136 s. ISBN 978-1-907026-60-7.

KOVANICOVÁ, D. *Finanční účetnictví: světový koncept IFRS / IAS*. 5. aktualizované vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 526 s. ISBN 80-7273-129-7.

KRABEC, T. *Oceňování podniku a standardy hodnoty*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 261 s. ISBN 978-80-247-2865-0.

NOBES, Ch.; PARKER, R. *Comparative international accounting*. 10th ed. Harlow: Financial Times Prentice Hall, 2008. 603s. ISBN 978-0-273-71476-7.

PETŘÍK, T. *Ekonomické a finanční řízení firmy: manažerské účetnictví v praxi*. 2. výrazně rozšířené a aktualizované vyd. Praha: Grada, 2009. 735 s. ISBN 978-80-247-3024-0.

Průzkum některých aspektů dopadu zavedení IFRS v českých nekotovaných společnostech [online]. Praha: Ernst&Young, 2005 [cit. 28.3.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Field_Testing_CZ.pdf>.

Přehled rozdílů mezi Mezinárodními standardy účetního výkaznictví a Českou účetní legislativou [online]. Praha: Ernst&Young, 2005 [cit. 28.3.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/IFRS_CAL_Comparison_CZ.pdf>.

Srovnávací studie o stavu aplikace IFRS u nekotovaných společností v šesti evropských státech [online]. Praha: Ernst&Young, 2005 [cit. 28.3.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Comparative_study_CZ.pdf>.

Zhodnocení doporučení poradní komise ministra financí České republiky [online]. Praha: MFČR, 2004 [cit. 28.3.2011]. Dostupný z WWW: < http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Aplikace_IAS_zhodnoceni.pdf>.

Seznam příloh

PŘÍLOHA A: PROCES TVORBY STANDARDŮ IFRS	84
PŘÍLOHA B: KRÁTKODOBÉ A DLOUHODOBÉ PROJEKTY ZAKOTVENÉ V KONVERGENČNÍ SMLouvĚ Z ROKU 2008.....	85
PŘÍLOHA C: DEVRO KALENDÁŘ PRO ROK 2011.....	87
PŘÍLOHA D: LOGA, FIREMNÍ FOTOGRAFIE.....	88

Příloha A: Proces tvorby standardů IFRS

Do procesu tvorby je zapojeno široké spektrum tvůrců i uživatelů účetních závěrek. Při zpracování konkrétního projektu se obvykle postupuje v těchto krocích:

1. Zaměstnanci IASB jsou požádáni o identifikaci a přehled všech bodů, které se vztahují k danému problému.
2. Studium národních účetních předpisů a praxe a výměna názorů na problém s tvůrci národních standardů.
3. Konzultace se SAC o vhodnosti přidání problému k agendě IASB.
4. Vytvoření poradní skupiny, která bude dávat doporučení Radě v rámci projektu.
5. Publikování diskusního materiálu pro veřejné připomínkování a diskusi.
6. Publikování Zveřejněného návrhu pro veřejné připomínkování, text musí být schválen nejméně osmi členy IASB a musí obsahovat všechny nesouhlasné názory členů IASB.
7. Publikování Zdůvodnění závěrů v rámci Zveřejněného návrhu.
8. Posouzení všech komentářů k diskusnímu materiálu a zveřejněnému návrhu, získaných v rámci lhůty pro připomínky.
9. Posouzení, zda je vhodné provést veřejné slyšení, případně ověření v praxi, pokud ano, toto slyšení a ověření provést.
10. Schválení standardu minimálně osmi členy IASB a zahrnutí všech nesouhlasných stanovisek do publikovaného standardu.
11. Publikování zdůvodnění závěrů v rámci standardu, vysvětlení jednotlivých kroků procesu tvorby a způsob, jak IASB zacházela s komentáři veřejnosti na zveřejněný návrh.

Příloha B: Krátkodobé a dlouhodobé projekty zakotvené v konvergenční smlouvě z roku 2008

Krátkodobé projekty

Rady FASB a IASB si daly za úkol formulovat do konce roku 2008 závěr týkající se otázky, zda by měly být zásadní odlišnosti v několika vybraných oblastech eliminovány prostřednictvím jednoho či více krátkodobých projektů, a pokud ano, dokončit či z valné části dokončit práce v těchto oblastech. Současný stav těchto krátkodobých projektů je následující:

- dokončené projekty společné: podnikové kombinace;
FASB: možnost ocenění reálnou hodnotou aktiva související s výzkumem a vývojem pořízená v rámci podnikové kombinace;
IASB: výpůjční náklady;
provozní segmenty;
- pokračující krátkodobé projekty sbližování standardů;
FASB: události po rozvahovém dni;
investice do nemovitostí;
výzkum a vývoj;
IASB: společné podnikání;
daně z příjmů;
- odložené krátkodobé projekty sbližování standardů;
vládní dotace;
snížení hodnoty.

Dlouhodobé projekty

U níže uvedených projektů je cílem zajistit v roce 2009 významný pokrok v oblastech, v nichž má dojít ke zlepšení (v závorkách je uveden stav z pohledu IASB):

- koncepční rámec (v roce 2008 byl vydán zveřejněný návrh s cíly a diskuzní materiály o vykazující účetní jednotce; diskuzní materiál o oceňování je plánován na rok 2009 a o základních prvcích účetní závěrky a jejich rozpoznání na rok 2010);

- pokyny k oceňování reálnou hodnotou (zveřejněný návrh je plánován na první půlku roku 2009; v roce 2008 zveřejnila rada IASB prozatím pokyny navržené Expertní skupinou);
- zveřejňování účetní závěrky – fáze B (zveřejněný návrh má být vydán v roce 2010);
- zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru (zveřejněný návrh je plánován na druhou polovinu roku 2009);
- účtování výnosů (zveřejněný návrh je plánován na rok 2010);
- závazky a vlastní kapitál (zveřejněný návrh je plánován na druhou polovinu roku 2009);
- finanční nástroje – nahrazení standardu IAS 39 (zveřejněný návrh je plánován na druhou polovinu roku 2009);
- odúčtování (zveřejněný návrh byl vydán v březnu 2009);
- konsolidace a jednotky zakládáné pro zvláštní účely (zveřejněný návrh byl vydán v prosinci 2008);
- nehmotná aktiva (téma není součástí aktuálního programu rady);
- leasingy (diskuzní materiál vydán v březnu 2009).

Příloha C: Devro kalendář pro rok 2011

DEV//RO 2011 - ACCOUNTING CALENDAR

	M	T	W	T	F	S	S		M	T	W	T	F	S	S		
JAN (4 W) 28 d	3	4	5	6	7	1	2	JUL (4 W) 28 d	4	5	6	7	8	9	10	23	24
	10	11	12	13	14	8	9		11	12	13	14	15	16	17		
	17	18	19	20	21	15	16		18	19	20	21	22	23	24		
	24	25	26	27	28	22	23		25	26	27	28	29				
FEB (4 W) 28 d	31					29	30	AUG (4 W) 28 d	1	2	3	4	5	6	7	30	31
		1	2	3	4	5	6		8	9	10	11	12	13	14		
	7	8	9	10	11	12	13		15	16	17	18	19	20	21		
	14	15	16	17	18	19	20		22	23	24	25	26				
	21	22	23	24	25												
	28					26	27		29	30	31					27	28
MAR (5 W) 35 d		1	2	3	4	5	6	SEP (5 W) 35 d	5	6	7	8	9	10	11		
	7	8	9	10	11	12	13		12	13	14	15	16	17	18		
	14	15	16	17	18	19	20		19	20	21	22	23	24	25		
	21	22	23	24	25	26	27		26	27	28	29	30				
	28	29	30	31													
					1												
APR (4 W) 28 d	4	5	6	7	8	2	3	OCT (4 W) 28 d	3	4	5	6	7	8	9	1	2
	11	12	13	14	15	9	10		10	11	12	13	14	15	16		
	18	19	20	21	22	16	17		17	18	19	20	21	22	23		
	25	26	27	28	29	23	24		24	25	26	27	28				
MAY (4 W) 28 d						30	1	NOV (4 W) 28 d	31	1	2	3	4	5	6	29	30
	2	3	4	5	6	7	8			7	8	9	10	11	12		
	9	10	11	12	13	14	15		14	15	16	17	18	19	20		
	16	17	18	19	20	21	22		21	22	23	24	25				
	23	24	25	26	27												
JUN (5 W) 35 d	30	31				28	29	DEC (6 W) 36 d	28	29	30		1	2	3	4	
			1	2	3	4	5					5	6	7	8	9	10
	6	7	8	9	10	11	12		12	13	14	15	16	17	18	17	18
	13	14	15	16	17	18	19		19	20	21	22	23	24	25	24	25
	20	21	22	23	24	25	26		26	27	28	29	30				
	27	28	29	30													
					1												

 - svátek v ČR

Obrázek C: Devro kalendář

Pramen: Devro s.r.o.

Příloha D: Loga, firemní fotografie

Obrázek D1: logo Cutisin s.r.o.

Pramen: Devro s.r.o.

Obrázek D2: logo Devro s.r.o.

Pramen: Devro s.r.o.

Obrázek D3: závod Jilemnice

Pramen: Devro s.r.o.

Obrázek D4: Kolagenní párková střeva, typ Fine

Pramen: Devro s.r.o.

Obrázek D5: Hotový výrobek ze Zkušebny masné výroby, typ střeva Fine

Pramen: Devro s.r.o.